

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI  
UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE ȘI  
MEDICINĂ VETERINARĂ  
« ION IONESCU DE LA BRAD » IAȘI

Aprobat,  
Rector  
Prof.univ.dr. Gerard JITAREANU

**INSTRUCȚIUNI PROPRII  
DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ  
PENTRU SECTORUL CREȘTERII ANIMALELOR**

**IP – SM 21**

**1. SCOP**

1.1 Instrucțiunea proprie urmărește informarea, cunoașterea și însușirea de către lucrătorii a cerințelor minime obligatorii de securitate în muncă pentru prevenirea accidentelor de muncă și a îmbolnăvirilor profesionale la executarea lucrărilor în sectorul creșterii animalelor, proprii celor patru componente ale sistemului de muncă (executant – sarcină de muncă - mijloace de producție – mediul de muncă ).

**2. DOMENIU DE APPLICARE**

2.1. Instrucțiunea proprie se aplică lucrătorilor din Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Iași, pentru sectorul creșterii animalelor.

**3. DOCUMENTE DE REFERINTA**

- 3.1. Legea 319/14.07.2006 a securității și sănătății în muncă
- 3.2. Norme metodologice de aplicare a Legii 319/2006 aprobate prin H.G.nr.1425/2006
- 3.3. Hotărârea Guvernului nr. 1091/2006 – privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru locul de muncă
- 3.4. IP – SM 02 - Instrucțiuni proprii de securitate în muncă, privind comunicare și măsuri de prim ajutor în caz de accidente.

**4. DEFINITII SI PRESCURTARI**

*4.1. Definiții*

4.1.1. *Atribuție de serviciu (AS)* - sarcina pe care trebuie să o execute personalul de deservire operativă a instalațiilor de producere și distribuire a energiei termice, în conformitate cu lista lucrărilor aprobate de către conducerul unității (subunității) de exploatare.

4.1.3. *Dispoziție verbală (DV)* - dispoziția dată direct, prin viu grai, de către conducerul formației de lucru, pentru executarea unei (unor) lucrări.

4.1.4. *Fișă tehnologică* - documentația complexă, aprobată de conducătorul unității, care prezintă succesiunea operațiilor tehnologice aferente unei anumite lucrări, dispozitivele, sculele și utilajele necesare realizării acesteia inclusiv măsurile specifice de securitate a muncii pentru evitarea accidentării sau îmbolnăvirii profesionale, pe durata executării operațiilor tehnologice.

4.1.5. *Instructiune tehnică internă de securitate a muncii* (ITI-SM) - documentul, aprobat de conducătorul unității (subunității), care prezintă succesiunea operațiilor tehnologice aferente unei anumite lucrări, dispozitivele, sculele și utilajele necesare realizării acesteia precum și măsurile specifice de securitate a muncii, care trebuie aplicate și/sau respectate pentru evitarea accidentării sau îmbolnăvirii profesionale, pe durata executării operațiilor tehnologice.

4.1.6. *Incident periculos* – evenimentul identificabil, cum ar fi explozia, incendiul, avaria, accidentul tehnic, emisiile majore de noxe, rezultat din disfuncționalitatea unei activități sau a unui echipament de muncă sau/și din comportamentul neadecvat al factorului uman, care nu a afectat lucrătorii, dar ar fi fost posibil să aibăasmenea urmări și/sau a cauzat ori ar fi posibil să producă pagube materiale.

4.1.7. *Loc de muncă* – locul destinat să cuprindă posturi de lucru, situate în clădirile întreprinderii și/sau unității, inclusiv orice alt loc de muncă din aria întreprinderii și/sau unității la care lucrătorul are acces în cadrul desfășurării activității.

4.1.8. *Lucrare* - ansamblul de operații al cărui scop este executarea, modificarea, repararea sau întreținerea unei instalații tehnico-sanitare sau de încălzire.

4.1.9. *Mijloc de protecție pentru delimitarea materială a zonei de lucru* - nu permite sau împiedică accesul involuntar al persoanelor neavizate în această zonă, precum și părăsirea sau depășirea liberă a ei de către membrii formației de lucru. Din categoria acestor mijloace fac parte:

- bariere;
- frânghii și benzi pentru împrejmuire;
- panouri și paravane mobile;
- indicatoare de securitate.

4.1.10. *Pericol grav și imminent de accidentare* – situație concretă, reală și actuală căreia îi lipsește doar prilejul declanșator pentru a produce un accident în orice moment.

4.1.11. *Şef de lucrare* - persoana desemnată de către maistru șef formație (emitent) pentru executarea unei lucrări, care conduce, controlează și supraveghează formația de lucru și care asigură măsurile tehnice și organizatorice de securitate a muncii în zona de lucru.

4.1.12. *Verificare periodică* – acțiunea unei persoane specializate de a confirma sau infirma calitățile tehnologice și de protecție ale unei instalații, unelte sau ale unui utilaj, aparat, EIP sau ET.

4.1.13. *Zonă de lucru* - partea din instalația tehnico-sanitară în care au fost luate măsurile tehnice de securitate a muncii prevăzute în prezenta și în care se execută o lucrare la un moment dat.

4.1.14. *Zona de manipulare* (sinonim: *volum de accesibilitate*) – spațiu în care staționează sau circulă oameni și care este limitat de către suprafața pe care omul o poate atinge fără mijlocirea unui obiect. Zona are următoarele dimensiuni minime: 2,5 m pe înălțime, 1,25 m pe lățime și 0,5 m în jos sub suprafața pe care stă omul.

## 4.2. Prescurtări

- 4.2.1. AS - atribuție de serviciu
- 4.2.2. DV - dispoziție verbală
- 4.2.3. EIP - echipament individual de protecție
- 4.2.4. ET - echipament tehnic

- 4.2.5. IP-SM – instrucțiuni proprii de securitate a muncii
- 4.2.6. ITI-SM – instrucțiune tehnică internă de securitate a muncii
- 4.2.7. ZL - zonă de lucru
- 4.2.8. U.S.A.M.V. Iași – Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Iași

## **5. RESPONSABILITĂȚI**

### **5.1. Rectorul/Reprezentantul legal**

- 5.1.1. Dispune întocmirea / modificarea IP-SM, în conformitate cu legislația în vigoare.
- 5.1.2. Numește prin decizie lucrătorii care participă la elaborarea / modificarea IP-SM.
- 5.1.3. Verifică și aproba IP-SM elaborată / modificată.
- 5.1.4. Propune modificări pe drafturile IP-SM.

### **5.2. Directorul General Administrativ**

- 5.2.1. Asigură cadrul organizatoric pentru informarea lucrătorilor și desfășurarea procesului de muncă respectând prevederile prezentei instrucțiuni proprii de securitate a muncii.
- 5.2.2. Aprobă și dispune aprovizionarea cu materialele și mijloacele de protecție solicitate de șeful compartimentului funcțional.

### **5.3. Directorul Economic**

- 5.3.1. Asigură în bugetul anual fondurile necesare pentru asigurarea bazei materiale în conformitate cu cerințele de securitate pentru sectorul creșterii animalelor.
- 5.4. Serviciul intern de protecție și prevenire:
  - 5.4.1. Difuzează prezenta IP-SM.
  - 5.4.2. Verifică aplicarea prevederilor acestei IP-SM în cadrul U.S.A.M.V. Iași

### **5.5. Serviciul Extern de Prevenire și protecție**

- 5.5.1. Propune întocmirea / modificarea IP-SM.
- 5.5.2. Participă la elaborarea / modificarea IP-SM.
- 5.5.3. Supune verificării, avizării și aprobației IP-SM.
- 5.5.4. Verifică aplicarea prevederilor acestei IP-SM în cadrul U.S.A.M.V. Iași
- 5.6. Șeful compartimentului funcțional :
  - 5.6.1. Participă la elaborarea / modificarea IP-SM.
  - 5.6.2. Urmărește implementarea acestei IP-SM în activitatea personalului din subordine.
  - 5.6.3. Urmărește, controlează și întocmește referatele pentru achiziționarea mijloacelor de protecție necesare, pentru sectorul creșterii animalelor.

### **5.7. Lucrătorii din Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Iași, sunt obligați:**

- 5.7.1. Să cunoască, să-și însușească și să respecte prezenta IP-SM.
- 5.7.2. Să execute operațiile prevăzute în fișele tehnologice cu respectarea strictă a măsurilor de securitate în muncă prevăzute în prezenta IP-SM.
- 5.7.3. Să participe la orice acțiune coordonată de prevenire a riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională la locul de muncă.
- 5.7.4. Să utilizeze echipamente de muncă ce îndeplinesc condițiile de securitate și sănătate.
- 5.7.5. Să aleagă și să utilizeze echipamente individuale de protecție conform riscurilor la care sunt expuși.

## **6. DESCRIEREA INSTRUCȚIUNII**

### **6.1. PREVEDERI GENERALE**

Art. 1. Normele specifice de securitate a muncii pentru sectorul creșterii animalelor, cuprind prevederi de securitate a muncii pentru prevenirea accidentelor de muncă.

Art. 2. Scopul prezentelor norme este eliminarea sau diminuarea pericolelor de accidentare existente în cadrul acestor activități, proprii celor patru componente ale sistemului de muncă (executant - sarcină de muncă - mijloace de producție - mediu de muncă).

Art. 3. Se aplică persoanelor juridice precum și persoanelor fizice care desfășoară activități în sectorul creșterii animalelor, indiferent de forma de proprietate asupra capitalului social și de model de organizare a acestora.

Art. 4. Lucrările pot fi executate numai de persoane având vârstă peste 18 ani care au calificarea necesară, cunosc procedeele de lucru, aparatura și instalațiile meseriei pe care o practică și au fost instruite din punct de vedere al securității și igienei muncii.

Art. 5. Persoanele care nu sunt calificate pentru meseria respectivă sau nu au împlinit 18 ani pot fi admise la lucru în condiții normale ca ajutor, numai sub supravegherea directă a cadrelor calificate în aceste lucrări și numai după însușirea instructajului de protecție a muncii.

Art. 6. Nu se pot angaja persoane sub 18 ani, persoane cu afecțiuni pulmonare cronice, afecțiuni nervoase cu accese epileptiforme, invalidități care nu permit eforturi fizice, afecțiuni cardiace cronice sau acute sau cu alergii la contactul cu materii organice sau mirosluri de discomfort.

Art. 7. Repartizarea la locurile de muncă se efectuează numai după calificarea pe care o au executanții pentru lucrările ce îi se încadrează, modul cum și-au însușit noțiunile corespunzătoare acestor lucrări și aptitudinea, experiența, capacitatea fizică și neuropsihică.

#### **6.1.1. Controlul medical la angajare și periodic**

Art. 8. Personalul, indiferent de vîrstă și sex, poate fi încadrat numai după efectuarea examenului medical și care să ateste că este apt pentru astfel de muncă, cu risurile legate de expunerea profesională la agenți biologici.

Art. 9. Personalul va face un control medical periodic, în funcție de specificul activității și condițiile în care acesta se desfășoară, inclusiv pentru cei expuși la agenți biologici.

#### **6.1.2. Instruirea, personalului**

Art. 13. (1) Organizarea și desfășurarea activității de instruire a lucrătorilor în domeniul securității muncii se vor realiza potrivit prevederilor HG 1425-2006

(2) Agentul economic se va asigura ca muncitorii din cadrul unității primesc o instruire completă privind:

- a) riscuri potențiale pentru sănătate;
- b) precauții care trebuie luate pentru prevenirea expunerii la agenți biologici;
- c) cerințe de igienă;
- d) purtarea și utilizarea echipamentului individual de protecție;
- e) măsurile care trebuie luate de muncitori în cazul unor evenimente și pentru prevenirea lor.

(3) Instruirea va respecta:

- a) va fi efectuată la începutul activității care implică contactul cu agenți biologici;
- b) va fi adaptată ca să țină cont de risurile noi sau modificate;
- c) se va repeta periodic.

(4) Agentul economic va asigura instrucțiuni proprii de securitate a muncii afișate la locul de muncă.

### **6.1.3. Dotarea personalului cu echipament individual de protecție**

Art. 14. Agentii economici au obligația să acorde gratuit echipament individual de protecție adecvat întregului personal expus riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională conform Listei interne de dotare cu EIP.

Art. 15. (1) Stabilirea mijloacelor individuale de protecție (sortimente și tipuri) se face pe baza analizei și cumulării factorilor de risc la care este expusă persoană în timpul îndeplinirii sarcinii de muncă, de către comisia mixtă, compusă din personal de specialitate aparținând agentului economic și un reprezentant al organizației sindicale și se aprobă de consiliul de administrație.

În cazul activităților pentru care există un risc privind sănătatea și securitatea muncitorilor, datoră muncii cu agenți biologici, se vor lua măsuri pentru a se asigura că echipamentul de protecție este:

- a) depozitat corespunzător într-un loc bine definit;
- b) verificat și curățat înainte și în orice caz după utilizare;
- c) reparat dacă a fost defect sau înlocuit înainte de altă utilizare.

### **6.1.4. Protecția împotriva electrocutării**

Art. 16. (1) Instalațiile electrice din fermele de creștere și îngrășare a animalelor și păsărilor trebuie să corespundă prevederilor Instructiunilor proprii de securitate a muncii pentru utilizarea energiei electrice (anexa I pct. 1).

(2) Personalul de deservire și întreținere a instalațiilor și echipamentelor electrice, precum și a utilajelor acționate electric, trebuie să respecte prevederile privind utilizarea și verificarea periodică a respectivelor instalații, echipamente și utilaje electrice.

(3) Pentru prevenirea pericolului de electrocutare conducătorul locului de muncă va verifica zilnic, înainte de punerea sub tensiune, utilajele și echipamentele acționate electric, conform tabelului 1. Remedierea defectiunilor va fi executată de electricianul de serviciu.

(4) Instalațiile electrice de forță și de lumină din toate tipurile de grăduri și anexele acestora, de la instalațiile de uscat furaje verzi, de la instalațiile de incubație și de la orice alte clădiri, precum și instalațiile aferente sectorului zootehnic vor fi executate conform normelor tehnice în vigoare, iar menținerea lor în perfectă stare de funcționare este obligatorie.

(5) Se interzice salariaților să intervină la instalațiile electrice, cu excepția persoanelor autorizate și calificate în meseria de electrician.

(6) Având în vedere faptul că în sectorul zootehnic sunt spații cu medii umede, cu agenți corozivi, cu praf excesiv, care favorizează apariția mai frecventă a deficiențelor electrice și, deci, a pericolelor de electrocutare se va ține seama ca instruirea personalului de deservire să se facă temeinic.

Toate utilajele acționate electric vor avea asigurată legarea la nul și la instalația de protecție prin legare la pământ.

Se vor efectua verificările zilnice privind eficiența protecției împotriva pericolului de electrocutare.

Pentru remedierea defectiunilor constatate se va anunța electricianul de serviciu.

#### **6.1.5. Protecția împotriva incendiilor și a exploziilor**

Art. 17. Pentru prevenirea și stingerea incendiilor în sectoarele zootehnice, avicole și depozitele de furaje se va executa instruirea tuturor salariaților și se vor asigura:

- a) siguranțe fuzibile corespunzătoare în tablourile electrice de distribuție;
- b) globuri de protecție montate la corpurile electrice de iluminat (fig. 1);
- c) mijloace de iluminat (felinare de vânt);

d) mijloace de protecție contra trăsnetului la adăposturile de animale mari, prevăzute și executat conform normativului în vigoare. Când condițiile specifice impun, se pot monta IPT și la adăposturile de animale la care e obligatoriu acest lucru.

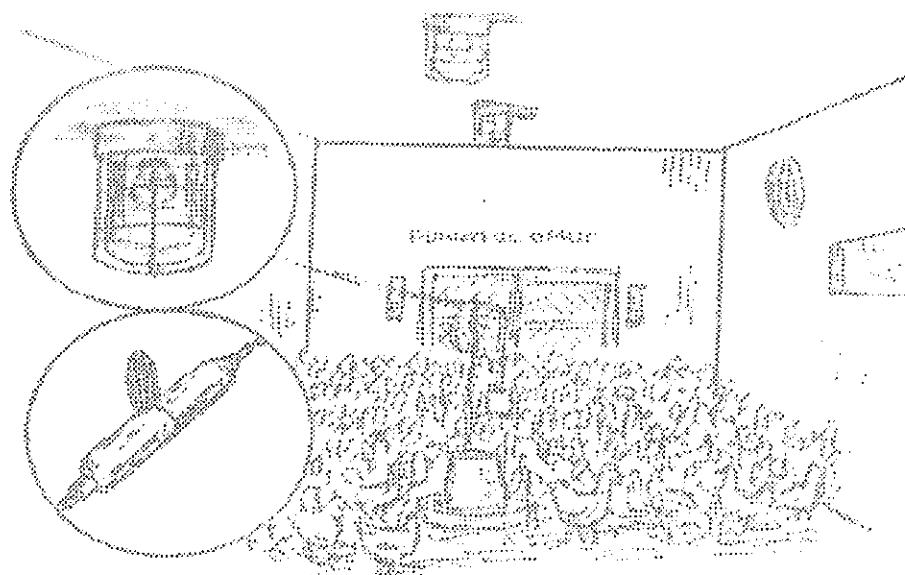


Fig. 1

Art. 18. În grajduri, în magazii, la bucătăriile furajere, buncările de nutrețuri combinate și la locurile de muncă unde funcționează mori cu ciocane sunt interzise: fumatul, focul deschis, intrarea cu materiale incandescente, producerea de scâtei, lovirea a două scule feroase și folosirea echipamentului de lucru din materiale sintetice. În acest scop pe ușa de intrare se vor monta indicatoare de avertizare.

Art. 19. Este interzis accesul în spațiile cu pericol de explozie a tuturor persoanelor străine. Pe ușile acestor spații și locuri de muncă se vor monta indicatoare de interzicere INTRAREA OPRITA.

Art. 20. Dotarea adăposturilor de animale cu mijloace de evacuare prevăzute cu:

- a) sisteme care permit manevrarea usoară a ușilor de evacuare, atât din interiorul adăpostului cât și din exterior;
- b) sisteme dedezlegare simulată, pe grupe de animale (fig. 2)

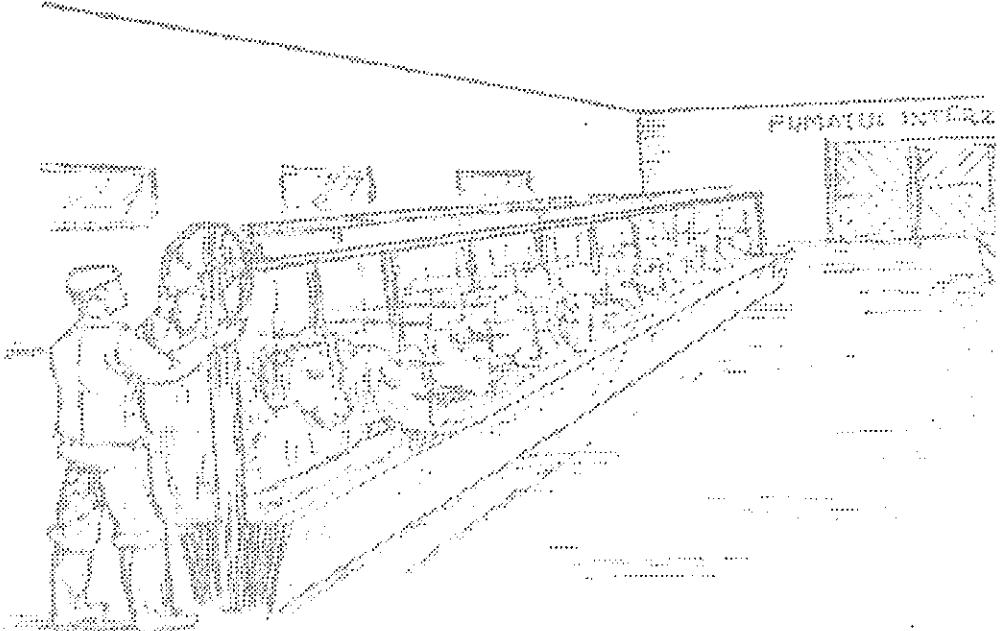


Fig. 2

c) mijloace de evacuare a animalelor (pături, saci, foi de cort, dispozitiv de condus pentru tauri, coșuri de nuiele etc.) stabilite în raport cu specia animalelor și numărul acestora.

Animalele speriate și cele care nu pot fi în mod normal salvate de la incendiu vor fi acoperite la cap cu un sac, pentru a putea fi evacuate din clădirea în flacari (fig. 3).

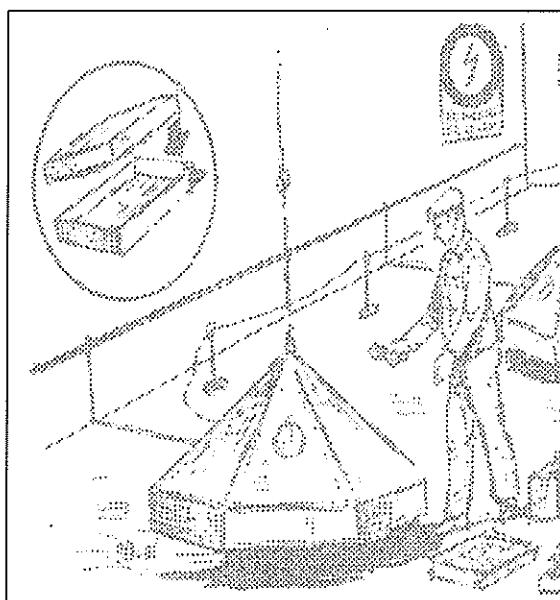


Fig. 3

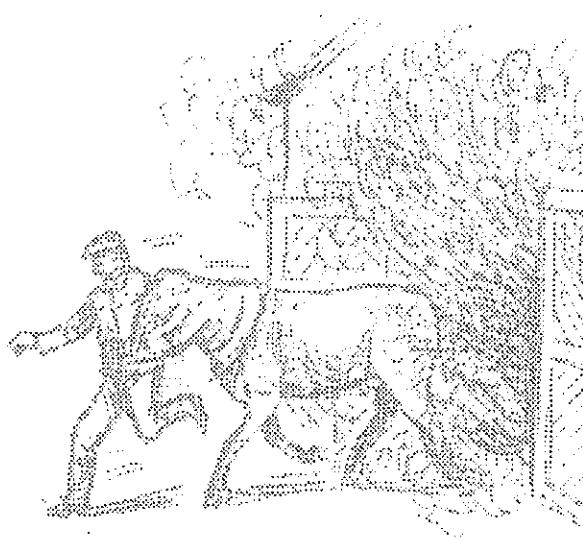


Fig. 4

Art. 21. La exploatarea eleveuzelor se vor respecta următoarele (fig. 4):

- cablurile de alimentare vor fi legate pe suporti pentru a fi asigurate contra smulgerii;

- se interzice funcționarea eleveuzei fară apărători de protecție la elementii de încălzire (rezistențe);
- este interzis a se lăsa eleveuza la o înălțime mai mică de 30 cm față de sol;
- eleveuzele vor funcționa obligatoriu cu termoregulator, fie individual, fie colectiv;
- punerea în funcțiune, exploatarea și remedierea defectiunilor se vor face numai de salariați calificați și dotați cu echipament individual de protecție corespunzător;
- eleveuzele vor fi supravegheate în timpul funcționării;
  - eleveuza va fi legată obligatoriu la pământ.

Art. 22. Pentru prevenirea incendiilor la depozitele de paie și furaje:

- a) depozitele se vor amplasa, în afara încintelor construite astfel încât vânturile dominante să nu bată dinspre depozit spre zona construită a fermelor;
- b) terenul afectat de depozitelor se va împrejmui, va fi prevăzut cu un singur acces și va fi asigurat cu pază permanentă;
- c) întreaga suprafață a depozitelor se va curăța de vegetația uscată sau altă resturi combustibile;
- d) se vor construi drumuri funcționale, astfel amenajate încât să asigure circulația mijloacelor de intervenție la incendii pe cel puțin două laturi ale depozitului, practicabile în orice anotimp și având lățimea minimă de 3,5 m;
- e) şirele vor fi amplasate transversal față de direcția vântului dominant iar între şire și împrejmuire se va amenaja o fâșie liberă cu lățimea de 5 m, care va fi arată și permanent întreținută;
- f) depozitul va fi amplasat în apropierea unor surse naturale de apă pe care se vor amenaja acumulări sau rampe de alimentare.

Art. 23. Dotarea comună a sectoarelor zootehnice și a depozitelor de furaje trebuie prevăzută cu:

- a) un sistem mecanic pentru alarmarea salariaților din sector și depozit în caz de incendiu;
- b) un sistem de anunțare a incendiilor la agentul economic și la pompieri;
- c) o instalație de hidranți exteriori și stație de pompare prevăzute, executate și echipate cu accesorii (furtun, țevi, hidranți) conform normelor;
- d) o pompă manuală pentru stingerea incendiilor în cazul în care nu se dispune de rețele de hidranti;
- e) o rezervă intangibilă de apă pentru stingerea de incendiu, care se asigură conform normativului în vigoare;
- g) instalatii de protecție contra trăsnetului prevăzute și executate conform normativului in vigoare.

Art. 24. Stingerea incendiilor la depozitele de paie și furaje se asigură numai cu personal instruit temeinic. În acest scop șefii formatiilor de lucru, sub supravegherea directă a agentului economic, vor face exerciții trimestriale.

#### **6.2.7.Oranizarea locului de muncă**

Art. 25. Lucrările de creștere a animalelor se efectuează numai cu aprobarea conducătorului procesului de producție, pe baza tehnologiilor de hrănire și după efectuarea instructajului cu privire la exploatarea instalațiilor și a echipamentelor tehnice și cu privire la

securitatea muncii.

Art. 26. Înainte de începerea lucrului, persoana însărcinată cu supravegherea operațiilor de furajare, adăpare și întreținere va verifica dacă au fost luate toate măsurile de securitate necesare pentru prevenirea accidentelor și îmbolnăvirilor.

Art. 27. La locurile de muncă permanente se vor afișa, sănătatea obligatoriu, instrucțiuni de folosire a utilajului și indicatoare de securitate conform standardului în vigoare, iar salariații vor avea la dispoziție sculele, dispozitivele de abordare și contenționare etc. pentru a putea executa lucrările cu efort minim, în mod nepericulos și sănătatea cat mai comodă de lucru.

Art. 28. La executarea lucrărilor de sudare și tăiere a metalelor în grăjdurile de animale, magazii, depozite sau sănătatea apropierea elementelor de construcție combustibile, se vor lua măsuri de prevenire a incendiilor prin acoperirea acestora cu saci umectați și pregătirea unor vase cu apă, stingătoare cu praf inert și dioxid de carbon și cu spumă carbonică pentru stingerea unui eventual început de incendiu.

Art. 29. Nu se admite abordarea și contenționarea animalelor retive decât dacă există dispozitivele necesare în stare de funcționare (baston de conducere, travaliu, iavașa etc.).

Art. 30. Utilajele vor fi bine fixate, legate la pământ și dotate cu apărători și dispozitive de protecție în bună stare. De asemenea, utilajele vor avea afișate instrucțiunile tehnice de exploatare și instrucțiuni proprii de aplicare a normelor de securitate a muncii.

Art. 31. Personalul trebuie să poarte echipamentul individual de protecție corespunzător lucrărilor pe care le execută cu instalațiile și utilajele din dotare, conform cu IP-SM 04.

Art. 32. Zilnic, înainte de începerea lucrului, conducătorul locului de muncă și șeful de echipă vor verifica starea de sănătate și oboseală a salariaților. Dacă aceștia se află sub influența băuturilor alcoolice vor fi îndepărtați de la lucru.

Art. 33. Persoanele cu atribuții de serviciu vor urmări și vor interzice introducerea și consumul băuturilor alcoolice în unitate și la locurile de muncă, cunoșcând că răspund personal de starea și capacitatea de muncă a salariaților din subordine pe tot timpul lucrului.

Art. 34. La repartizarea lucrărilor pe salariați, conducătorul locului de muncă sau șeful de echipă va indica procedeul corect și nepericulos de lucru și măsurile corespunzătoare privind utilizarea instalațiilor, utilajelor și sculelor din dotare.

De asemenea va verifica starea echipamentului individual de protecție care va fi folosit la lucrarea respectivă.

Art. 35. Deratizarea, dezinfecția și dezinsecția vor fi efectuate de salariați în perfectă stare de sănătate și instruiți în mod special; în timpul lucrărilor va fi purtat obligatoriu echipamentul de protecție.

#### **6.2.8. Medicamente și substanțe toxice**

Art. 36. Pentru înălțarea pericolului de accidentare, ca urmare a folosirii necontrolate a medicamentelor de către salariați, acestea vor fi păstrate sub cheie de un angajat cu obligații nominalizate prin fișă postului, ordin sau decizie scrisă de către agentul economic.

Art. 37. Salariații care lucrează cu substanțe toxice în operațiunile de deratizare, dezinsecție și dezinfecție vor fi dotați cu echipament individual de protecție, care se atribuie conform IP-SM 04. Acest echipament va fi folosit în mod obligatoriu numai în timpul lucrărilor de deratizare, dezinsecție și dezinfecție manipulației, transportării sau depozitării substanțelor toxice, interzicându-se folosirea lui în afara serviciului.

Art. 38. Substanțele toxice trebuie depozitate și păstrate în magazii special amenajate, ținute în permanență sub cheie. Aceste magazii vor fi dotate, în mod obligatoriu, cu aparatură

necesară măsurării, cântăririi și dozării substanțelor toxice și cu pichete de stingere a incendiilor.

### **6.2.9. Combaterea noxelor**

Art. 39. Aăposturile pentru animale trebuie să fie prevăzute cu sisteme de canalizare și ventilație. Independent de gradul de impurificare a aerului se va prevedea ventilație naturală sau mecanică.

Art. 40. Sistemul de canalizare va avea înclinare pentru scurgerea lichidelor în bazinile de colectare. Acestea vor fi acoperite cu capace suficient de rezistente și încuiate cu lacăt. Curățarea, periodică a bazinelor de colectare (foselor) este obligatorie.

Art. 41. Gazele vor fi evacuate de la locul de producere sau din apropierea lor printr-un sistem de ventilație eficace, care să corespundă prevederilor din reglementarile în vigoare.

Art. 42. Accesul personalului în zonele periculoase unde există acumulări de gaze (platformele cu dejectii, cămine, fose etc.) va fi blocat și marcat vizibil cu plăci de avertizare și interdicție. Capacele foselor, camera grătarelor, bazinile de recepție etc vor fi inchise cu lacăt, iar cheia va fi la conducătorul locului de muncă.

Art. 43. Lunar, personalul de la stație de epurare va fi supus controlului medical.

Art. 44. Atunci când este necesar să se pătrundă în locuri cu substanțe nocive, echipa de intervenție va fi echipată cu mijloace de protecție individuală corespunzătoare (aparate izolante, aparate de salvare etc.).

Art. 45. Pentru prevenirea formării pulberilor vegetale explosive și obținerea concentrațiilor sub valorile admise de normă se vor etanșa capacele și îmbinările de la morile cu ciocane, iar instalația de ventilație se va folosi corect.

### **6.2.10. Probleme de microclimat.**

#### **6.2.10.1. Măsuri generale**

Art. 53. Instalațiile de ventilație generală și locală din halele de creștere și îngrașare a animalelor vor fi în bună stare, urmărindu-se funcționarea lor în permanentă la parametrii proiectați.

Art. 54. La reglarea sistemului de ventilație pentru evacuarea gazelor care viciază aerul în adăposturi (amoniac, hidrogen sulfurat, dioxid de carbon) se va ține seama ca mișcarea aerului să nu depășească 1 m pe secundă.

Art. 55. Locul de unde se captează aerul proaspăt se va alege dintr-o zonă fără noxe.

Art. 56. La folosirea sistemelor de încălzire, temperatura maxima a aerului la ieșirea din apareate va fi cea stabilă în tehnologia de creștere și îngrașare a animalelor.

#### **6.2.10.2. Asigurarea microclimatului în fermele de porcine**

Art. 57. Aleile de serviciu între boxe trebuie să fie în permanentă curate și libere. Pe cât posibil, aleile se vor executa din materiale care nu permit alunecarea, pentru a preveni accidentele. Când aleile și boxele sunt ude sau murdare se circulă cu atenție.

Art. 58. La introducerea, rumegușului în boxele de maternitate precum și în timpul curăteniei zilnice, se va evita, formarea de praf, atingerea rumegușului de becurile infraroșii și stropirea acestora, intrucât se pot produce incendii și electrocutări.

Art. 59. Gurile de canal din boxe vor fi permanent acoperite cu grătare, pentru prevenirea căderilor prin alunecare în canal.

Aft. 60. Pornirea motoarelor electrice de la ventilație și încălzirea termică se vor face numai de la întrerupător. Reglarea jaluzelor spre conductele de încălzire se va face numai atunci când electromotoarele sunt opriate.

Art. 61. Becurile infraroșii vor fi montate numai după scoaterea instalației de sub tensiune. Se interzice atingerea reflectoarelor în timpul când becurile infraroșii sunt sub tensiune.

#### **6.2.10.3. Asigurarea microclimatului în fermele de păsări**

Art. 62. În cazul, încălzirii halelor cu aeroterme ce folosesc combustibil lichid se vor respecta următoarele:

-se interzice folosirea aerotermei dacă prezintă la, răcorduri surgeri de combustibil;

-diferitele tipuri de aeroterme vor fi supravegheate în permanentă, numai de personalul instruit special pentru aceste utilaje;

-este interzis altor persoane să pună în funcțiune, să verifice și să remedieze aceste aeroterme.

○ Art. 63. În cazul încălzirii halelor cu aeroterme care folosesc ca, agent de încălzire apa caldă, apa supraîncălzită și abur este interzisă repararea aerotermei când agentul circulă sub presiune și se va aștepta până la răcirea aerotermei.

○ Art. 64. În cazul încălzirii halelor cu eleveuze cu gaz, se vor face verificări periodice și se va controla dacă conductele de alimentare nu au scăpări de gaze. De asemenea, este interzisă folosirea eleveuzelor necorespunzătoare, iar în timpul folosirii lor vor fi permanentă supravegheate pentru a preveni accidentele ce ar putea surveni în urma opririi și pornirii gazelor.

### **6.3. ACTIVITATEA DE PREGATIRE ȘI DISTRIBUIRE A HRANEI**

#### **6.3.1. Reguli generale**

○ Art. 65.(1) Se interzice cumpărarea de tractoare, mașini agricole, utilaje și instalații la care nu sunt realizate de către constructor măsurile tehnice de securitate a muncii stabilite de reglementarile în vigoare și de prezentele instrucțiuni (dispozitive de protecție a muncii, apărători de protecție, carcase metalice, întrerupătoare etc.).

○ În cazul în care persoana juridică, precum și persoana fizică procura- tractoare, mașini agricole, utilaje și instalații la care lipsesc apărătorile, dispozitivele și mijloacele de protecție sau care prezintă pericol de accidentare în timpul exploatarii, responsabilitatea, în caz de accident - se mută de la constructor la cei care au introdus în exploatare un asemenea tractor, mașina sau instalație neconformă cu normele de securitate a muncii.

Persoanele juridice sau fizice au obligația de a procura numai acele echipamente tehnice, tractoare, mașini agricole și instalații care sunt conforme cu prevederile Legii securității și sanătății în muncă, care stabilește că echipamentele tehnice pot fi fabricate, importate, comercializate și folosite numai dacă îndeplinesc condițiile de securitate a muncii certificate de organele competente, potrivit legii.

Art. 66. Pentru prevenirea accidentelor se interzice:

a) pornirea utilajelor până nu se verifică instalatia electrică, starea tehnică și dacă în interior nu se găsesc corpuși străini (fig. 5)

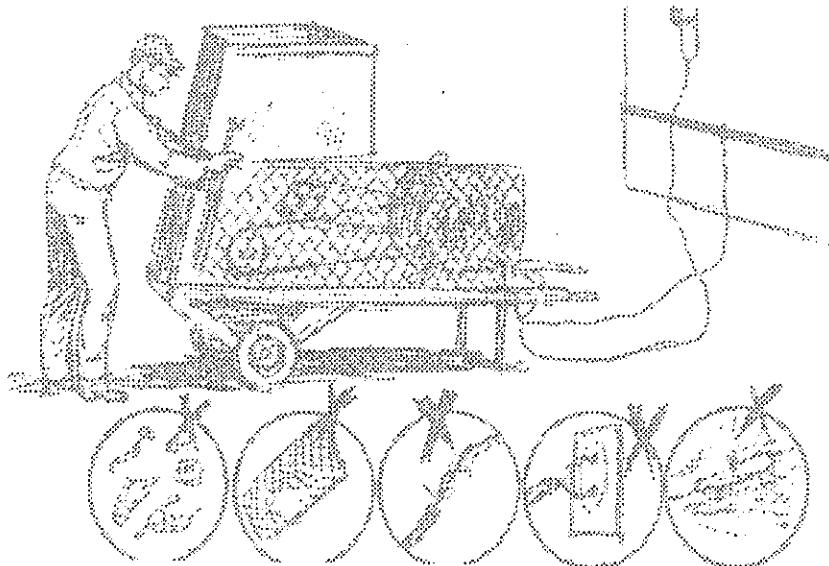


Fig. 5

- b) folosirea utilajelor cu organe active (cuțite, ciocane, melc de amestecare), și transmisii defecte;
- c) funcționarea mașinilor cu organe active dezechilibrate;
- d) punerea în funcțiune a utilajelor fără apărători de protecție;
- e) deschiderea capacelor de la camerele de măcinare și tocăre până nu se oprește organul activ (rotorul) cu ciocane sau cuțite;
- f) punerea în funcțiune a utilajului, după remedierea defecțiunii, decât după controlul legării la pământ.

### 6.3.2. Pregătirea hranei

#### 6.3.2.1. Utilaje și instalații pentru pregătirea furajelor grosiere și suculente

Art. 67. Se vor asigura următoarele măsuri de securitate a muncii:

- a) tocătorile pentru grosiere și suculente se vor fixa bine, pentru a nu se deplasează în timpul funcționării;
- b) se va verifica înainte de începerea lucrului starea cuțitelor și, în special, strângerea și asigurarea acestora pe toba de tocăre. Pentru fixarea cuțitelor se interzice folosirea șuruburilor și a piulițelor cu filet uzat;
- c) personalul de deservire al tocătorii trebuie să aibă hainele bine strânse pe corp și părul strâns sub basc, șapcă sau bonetă;
- d) alimentarea tocătorilor se va face de către salariați instruiți care vor avea grijă ca la împingerea tulpinilor sau rădăcinoaselor să nu se apropie cu mâinile de angrenajele sistemului de alimentare. Jgheabul de alimentare al tocătorilor va fi acoperit pe o lungime de cel puțin 35 cm de la valurile de alimentare;
- e) în timpul funcționării mașinii este interzisă urcarea în picioare pe carcasa apărătorii de la paletele tocătorii, în scopul dirijării coșului de evacuare a nutrețurilor;
- f) în timpul lucrului nu se vor face reglări, ungeri, montări sau demontări de piese;
- g) deservantul tocătorii nu are voie să intervină pentru repararea agregatului; aceasta operație va fi executată de mecanicul de întreținere;

h) deservantul trebuie să observe ca în timpul funcționării să nu pătrundă în mașina corpuri metalice sau pietre care pot deteriora cutiile și provoca accidente prin fisurarea și desprinderea unor bucăți din ele în timpul lucrului;

i) în timpul lucrului este interzis să se găsească oameni la locul de depozitare a materialului tocăt, existând pericolul de a fi lovit sau acoperit de materialul ce se depozitează;

j) în timpul funcționării, când se constată o blocare a tocătorii cu rădăcinoase, aceasta nu se va desfundă cu mâna sau cu alte unelte; se va opri mai întâi mașina și apoi se efectuează deblocarea,

k) în jurul cazanelor de opărit sau fierit se vor monta balustrade de sprijin distanțate de marginea cazanului la 10-15 cm. Pe pardoseala se vor monta grătare de lemn, pentru a preîntâmpina alunecările sau căderile în cazan;

l) în scopul evitării opăririi, când se execută operațiunea de golire, în interiorul cazanelor vor fi instalate dispozitive mecanice, sub forma de furcă, grătar sau pompe pentru golire;

m) cazanele care utilizează aburi vor fi prevăzute cu hote sau alte instalații de ventilație, pentru absorbția aburului și înlăturarea atmosferei încărcată cu vapori,

n) este interzisă repararea și desfundarea cazanelor aflate sub presiune, înainte de deschiderea și golirea acestora;

o) cazanele și aparatele de măsură și control vor fi supuse verificărilor periodice;

p) este interzisă depășirea presiunii prevăzute în instrucțiunile de folosire a cazanului;

### 6.3.2.2. Utilaje pentru pregătirea furajelor

Art. 68. La utilajele pentru pregatirea furajelor se vor respecta următoarele reguli :

- a) deservirea morilor cu ciocane se va face numai de personal pregătit pentru această munca și care a fost instruit cu regulile securității muncii;
- b) tabloul electric de distribuție a energiei electrice va fi amplasat în încăpere separată;
- c) se va controla să nu pătrundă corpuri metalice la ciocane care pot să le desprindă din articulații și să spargă carcasa morii; La constatarea pătrunderii unui corp străin în moara, se va opri utilajul și acesta va fi eliminat.
- d) la acționarea morii cu motor termic se va asigura că evacuarea gazelor arse să se facă în afară și cât mai departe de peretei sau acoperișuri, pentru a se evita intoxicațiile și incendiile;
- e) în clădirea morii se interzice cu desăvârșire fumatul și folosirea focului deschis;
- f) este interzisă depozitarea în încăperea morii cu ciocânele a materialelor, combustibililor lubrifiantilor;
- g) este interzisă blocarea cu materiale sau cu saci cu produse a căilor de acces (scară și spații de trecere sau manipulare) precum și la materialele pentru stins incendiul;
- h) încăperile în care lucrează morile cu ciocane vor fi prevăzute cu ferestre rabatabile care să asigure pătrunderea aerului proaspăt în interiorul acestora.

### 6.3.2.3. Amonizarea paielor în siră

Art. 69. În fermele de taurine, care furajeaza animale cu paie, se folosește operația de amonizare a paielor, care constă în injectarea amoniacului anhidric în siră de paie, acoperită cu folie de material plastic.

Pentru transportul și injectarea amoniacului anhidru se folosesc numai autocisterne și remorci cisterne autorizate de I.S.C.I.R. (fig. 6).

Art. 70. Amoniacul anhidru îmbuteliat poate provoca accidente prin contact sau explozie și se impune ca la manipularea, transportul și folosirea acestuia să se ia măsuri de prevenire a accidentelor. Amoniacul anhidru are efecte dăunătoare asupra sanătății omului, atacând căile respiratorii, mucoasa ochilor, a nasului și a gâtului iritând și distrugând țesuturile. O concentrație ridicată de amoniac irită sistemul nervos central. Este obligatoriu ca personalul să fie instruit în mod special cu referire la amoniacul anhidru.

Art. 71. Întrucât la umplere, la atingerea nivelului maxim, încep să apară la capătul țevii de verificare, particule de amoniac sub formă de ceată, personalul de serviciu va purta masca pe figură.

Art. 72. Locul în care se va face transvazarea amoniacului din autocisternă trebuie să se afle departe de depozite de alimente, surse de apă potabilă și căi de comunicații publice. De asemenea, în apropierea locului unde se fac aceste operații, să existe un vas cu apă curată, soluție de 1% acid acetic și tifon steril pentru spălarea eventuală a leziunilor.

Art. 73. Locurile de parcare a autocisternelor pentru transportat amoniac anhidru trebuie marcate și asigurate împotriva incendiilor, iar accesul persoanelor străine interzis (fig. 7).

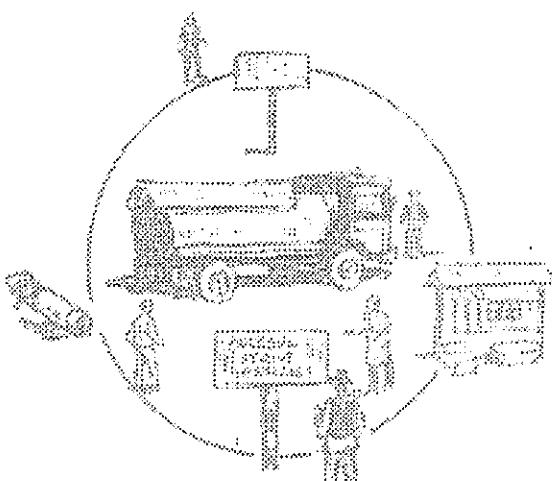


Fig. 6

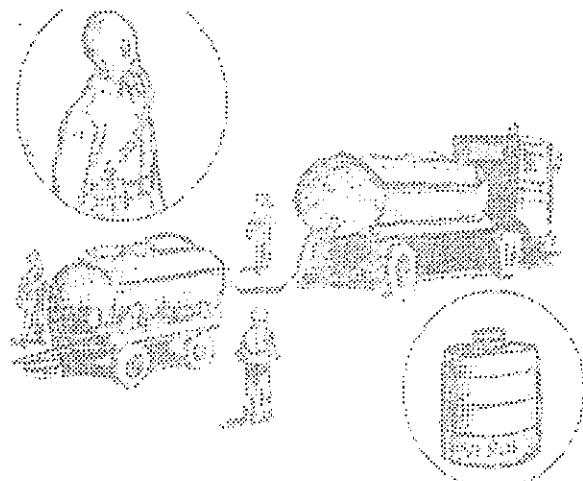


Fig. 7

Art. 74. Formația de lucru va fi numită prin decizie de agentul economic deținător al șirelor de paie, iar instructajul de securitate a muncii se va consemna în fișă individuală de instructaj.

Art. 75. Cu cisterna pentru transportat amoniac anhidru va lucra numai personalul instruit și numit prin decizie de conducerea unității deținătoare.

Art. 76. Este interzisă pornirea motoarelor termice, electrice, comutatoarelor, intrerupătoarelor și folosirea focului deschis în zona unde se lucrează. În timpul lucrului este interzis a se mâncă, a bea și a fuma.

Art. 77. Nu este admisă aprinderea focului în timpul operațiilor de umplere și de golire, întrucât în concentrație de 16-25% cu aerul, amoniacul arde.

Art. 78. În timpul lucrului se observă racordurile locurile de etanșare, indicațiile manometrului. De asemenea, se controlează dacă nu se scurge amoniacul pe la locurile de

îmbinare, între furtun și racorduri; furtunul de transvazare trebuie păstrat cu atenție și ferit de lovitură sau zgârieturi.

Art. 79. În locul de transvazare trebuie să fie prezent cel puțin doi muncitori pentru ca în cazul accidentări unuia, celălalt să poată interveni sau să ceară ajutor.

Echipamentul pentru introducerea amoniacului anhidru în șira de paie se montează la remorca cisternei pentru transportat amoniac anhidru și este format din racord de legătură, furtun și sondă. Racordul de legătură va cuprinde: conductă, robinetul și manometrul. Furtunul din cauciuc special va fi prevăzut cu capete de prindere, necesare pentru racordul de legătură la sonda.

Sonda, cu lungime de 3 m, are un vârf ascuțit pentru ușurarea pătrunderii în șira de paie. La capătul dinspre furtun, sonda are două mâneră, pentru o mai bună apucare și împingere în șira de paie. Presiunea de lucru va fi de 3 bar (fig. 8).

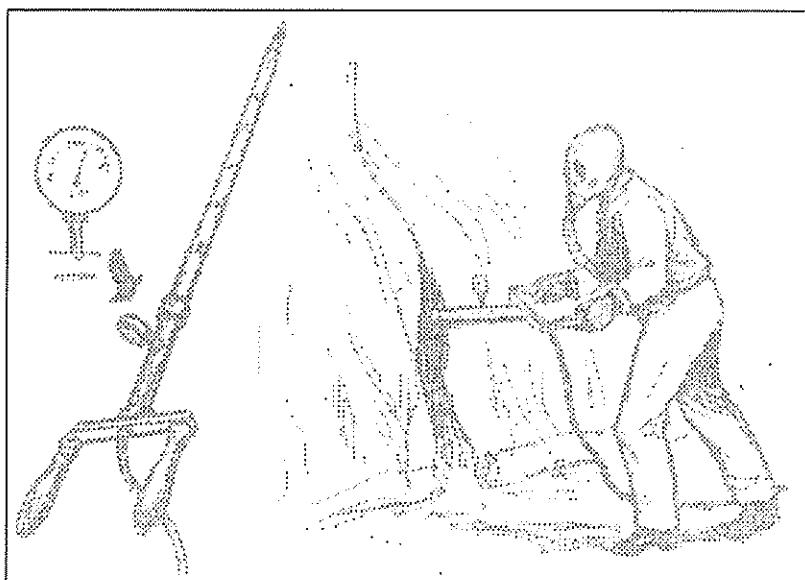


Fig. 8

Art. 80. Deservantul sondei va fi echipat cu echipamentul individual de protecție prevăzut în IP-SM 04.

Ajutorul, deservantului va fi conducătorul tractorului; el va purta un echipament de protecție identic, în timpul amonizării.

Art. 81. Se va respecta cu strictețe obligativitatea spălării mâinilor și feței la sfârșitul zilei de muncă.

Art. 82. În apropierea locului de muncă, se interzice prezența oricărui salariat permanent, a salariaților sezonieri și a persoanelor străine.

Art. 83. Amoniacul se injectează cu sonda specială în șirele de paie în puncte amplasate în zig-zag. În cazul șirelor din baloți de paie, sonda de injectare se introduce pe cât posibil în spațiul dintre baloți.

La învelirea șirei de paie ce va fi amonizată, foliile de plastic se vor petrece una peste alta în aşa fel încât să asigure o etanșeitate deplină pe toată durata procesului de amonizare (fig. 9)

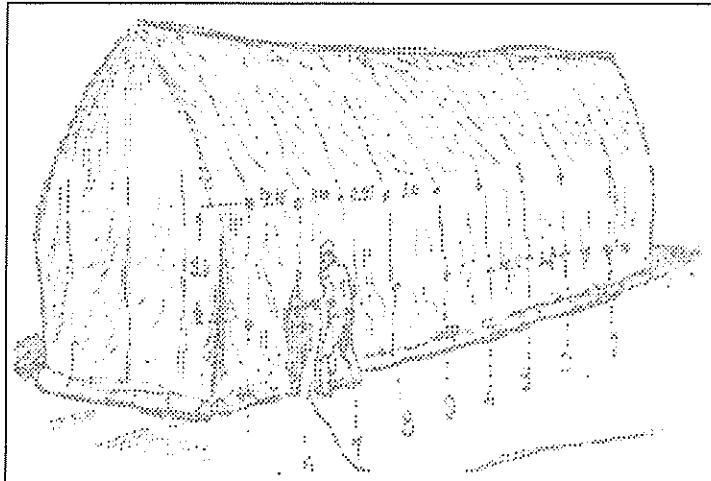


Fig. 9

Art. 84. Masca de gaze se scoate de pe figură numai după ce robinetul de la recipientul cisternă a fost închis. Scoaterea măștilor se face pe rând, începând cu șeful formației de lucru. Numai după ce s-a constatat că nu se mai simte prezența amoniacului în atmosfera își vor scoate măștile și ceilalți. După terminarea lucrului, se va aplica dopul de cauciuc la cartușul filtrant.

Art. 85. Dacă oprirea amoniacului nu se poate face prin închiderea armăturii, iar evacuarea amoniacului este periculoasă, se va cere ajutor imediat, iar locul neetans se va stropi cu apă.

Art. 86. În cazul lezării pielii, se scoate îmbrăcămîntea și se spală local cu soluție 1% acid acetic, apoi cu apă curată. Portiunea pielii vătămate nu se va acoperi cu bandaj sau cu diferite substanțe uleioase; în cazul lezării ochilor, se deschid pleoapele și se spală cu o cantitate mare de apă.

Art. 87. În caz de intoxicații, accidentatul se scoate din atmosfera gazată, la aer, este lăsat să stea linistit și i se administreză o cantitate mare de apă, în care s-a adăugat oțet sau zeamă de lămâie; i se poate da, de asemenea, lapte sau albuș de ou. În cazuri mai grave se administreză cofeină, iar în situații de stop cardiorespirator se administreză oxigen printr-un vas barbotor cu soluție de acid acetic 1%; dacă nu-și revine se solicită ajutorul medicului.

#### 6.3.2.4. Tratarea grosierelor cu hidroxid de calciu

Art. 88. Instalația pentru pregătirea grosierelor și tratarea cu hidroxid de calciu (soluție de var) este formată din transportorul de alimentare, mașina de tocăt baloti, remorca amestecătoare, remorca cisternă pentru soluție de var și un încărcător cu graifer.

Instalația efectuează măruntirea furajelor și încărcarea acestora în remorca amestecătoare. Concomitent cu încărcarea remorcii se face împrăștierea soluției de var.

După încărcare, remorca este transportată la siloz unde materialul descărcat este împins într-un strat uniform cu ajutorul tractorului cu lamă.

Pentru evitarea accidentelor se vor respecta Normele specifice de securitate a muncii pentru lucrările din cultura mare (anexa 1, pct.4).

### **6.3.3. Distribuirea hranei**

#### **6.3.3.1. Taurine**

Art. 89. Desfacerea şirelor din baloţi se va face numai de sus in jos folosindu-se în acest scop scări corespunzătoare. Se interzice desfacerea şirelor într-un mod în care s-ar putea crea tunele, întrucât acestea provoaca accidente prin prabuşire ( fig. 10 )

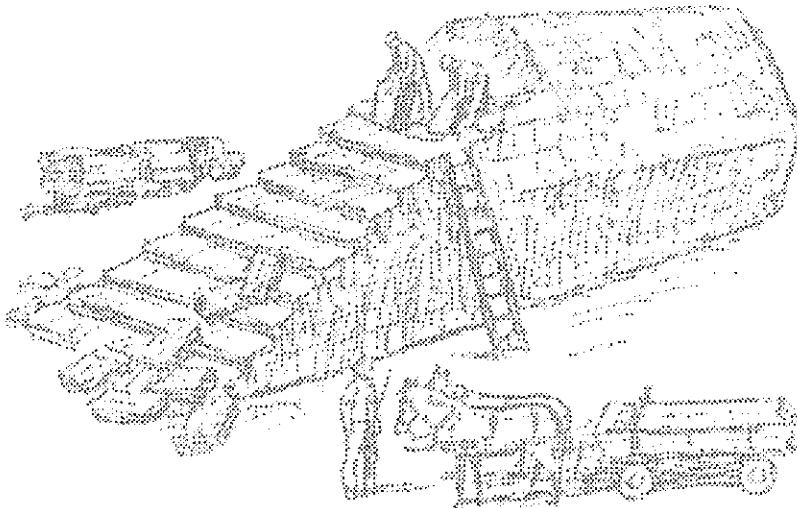


Fig. 10

Art. 90. Buncările pentru depozitarea concentratelor combinate uscate vor fi prevăzute în mod obligatoriu cu, grătare sub capacele de vizitare și în caz de blocare a materialului în buncăr se interzice personalului să intre în buncăr pentru deblocare. Aceste lucrări se vor executa din exterior cu scule adecvate.

Art. 91. În zona în care are loc încărcarea sau descărcarea cu lopata a furajelor uscate, pulverulente sau granulate este interzis accesul persoanelor străine.

Personalul care execută aceste lucrări trebuie să poarte echipamentul individual de protecție conform IP-SM 04.

Art. 92. La descărcarea furajelor în vrac, salariații se vor așeza în aşa fel încât să nu se lovească între ei cu uneltele de lucru sau să pulverizeze furajul care se descarcă.

Art. 93. Manipularea furajelor în vrac se va face numai cu cărucioare, roabe, jgheaburi. Se interzice efectuarea lucrului prin aruncarea, la distanță a furajelor cu lopata.

Art. 94. La utilajele pentru lucrările de distribuție a hranei, agenții economici vor asigura realizarea următoarelor măsuri:

- a) cărucioarele pentru transportul hranei se vor încărca în limita greutății normale, pentru a nu suprasolicita în cazul manipulării manuale;
- b) aleea pe care circulă cărucioarele va fi curată și fără obstacole, pentru evitarea accidentărilor și a efortului fizic suplimentar;
- c) în grajdurile în care se folosesc vagonetii suspendați se vor lua măsuri ca punctele de suspendare să fie solide. Verificarea lor se va face periodic;
- d) calea de rulare, punctele de articulație și schimbatoarele de direcție să fie în stare de funcționare, iar schimbarea de direcție să se efectueze cu atenție pentru a se evita șocurile ce pot provoca desprinderea elementelor de susținere;

- e) bascularea căruciorului se va face cu atenție, pentru a se evita desfășurarea lanțurilor de susținere mai mult decât este necesar.

Art. 95. Manipularea cărucioarelor de transport a furajelor uscate, în vrac sau în saci, se va face cu mare atenție, prințându-se căruciorul de mijlocul barei de conducere și nu lateral, pentru a se preveni strivirea degetelor de grilaje sau de stâlpii de susținere.

Art. 96. Se interzice:

- a) punerea în funcțiune a amestecătoarelor și mașinilor de distribuit nutrețuri fără apărătoare de protecție corespunzătoare;
- b) prezența persoanelor în apropierea mașinilor de distribuit în timpul funcționării;
- c) efectuarea lucrărilor de întreținere tehnică, verificări sau remedieri ale unor defecțiuni asupra utilajelor aflate în funcțiune;
- d) depășirea vitezei de transport în interiorul fermei (5 km/h) și transportul de persoane în mașină (fig. 11).

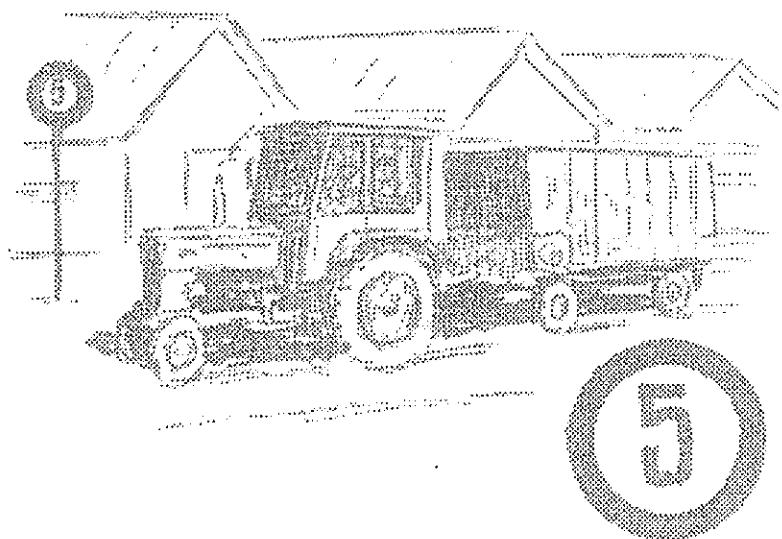


Fig. 11

Art. 97. Se va da o atenție deosebită deplasării utilajelor de transport nutrețuri și remorcilor tehnologice, în special dacă deplasarea are loc în interiorul adăposturilor.

#### 6.3.3.2. Păsări

Art. 98. Pornirea și oprirea din hale se va face de către crescătorul de păsări, iar în cazul apariției defecțiunilor acesta va anunța după caz, mecanicul sau electricianul de întreținere.

Art. 99. Operațiunile de întreținere, reglare și remediere a defecțiunilor se vor executa de către salariații de specialitate cu utilajul oprit, și scos de sub tensiune. La tabloul de comandă se va afișa tăblă de avertizare cu inscripția NU CUPLAȚI - SE LUCREAZĂ (fig. 12).

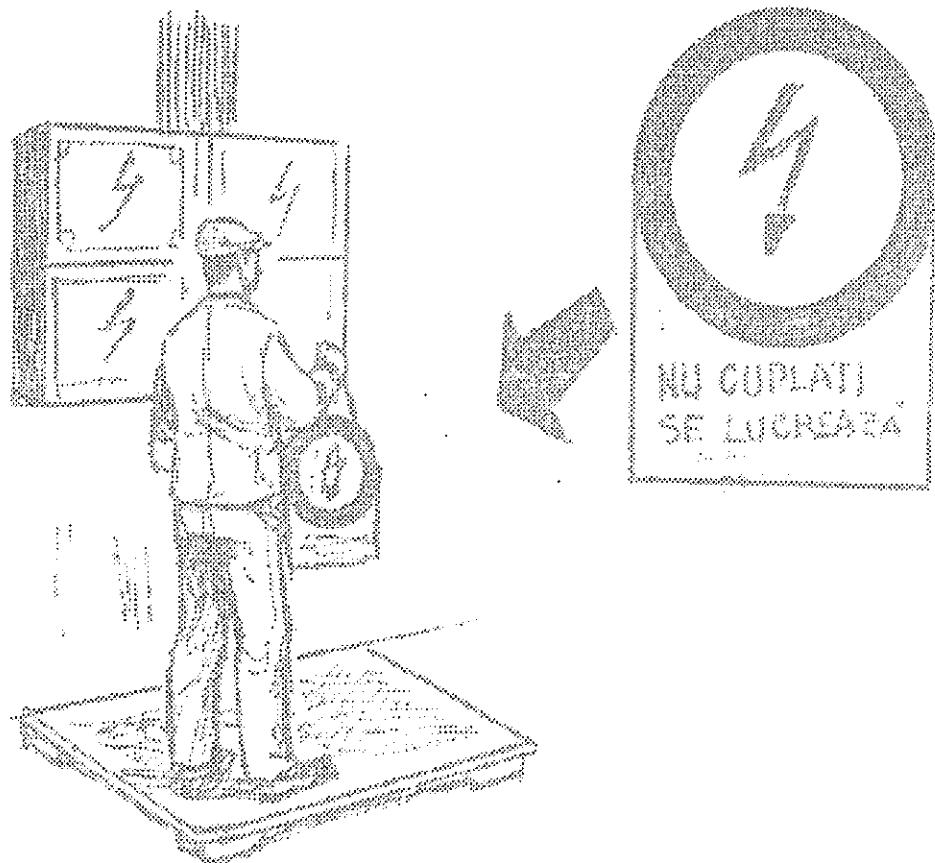


Fig. 12

Art. 100. Este interzisă deplasarea autobuncărului sau remorcii cu melcul descărcător ridicat, iar manevrarea acestuia se va face cu dispozitivul care se află în dotarea autobuncărului. Se interzice manevrarea manuală a melcului descărcător cu ajutorul cablului, frânghei etc.

Art. 101. Este interzis a intra în buncărul cu furaje tampon al halei unde există, pericolul de îngropare în furaje și asfixiere.

Art. 102. Curățarea buncărelor tampon se va face numai după ce se va demonta legătura dintre transportorul de furaje și buncăr.

Art. 103. Curățarea se va face de un salariat echipat cu echipamentul individual de protecție prevăzut în IP-SM 04, asistat din afară de alți doi salariați, care vor purta același echipament de intervenție (fig. 13).

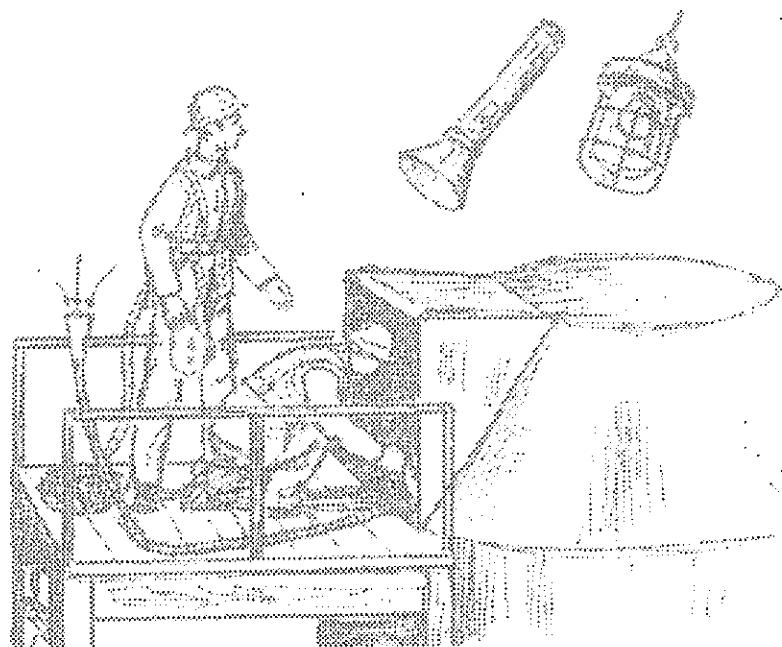


Fig. 13

Art. 104. Este interzis a se folosi unelte feroase. Scula pentru curățare va avea lama din bronz, pentru a nu se produce scânteie care pot aprinde pulberea în suspensie, urmată de incendiu și explozie. Iluminatul se va face cu lanterne. (fig. 14).

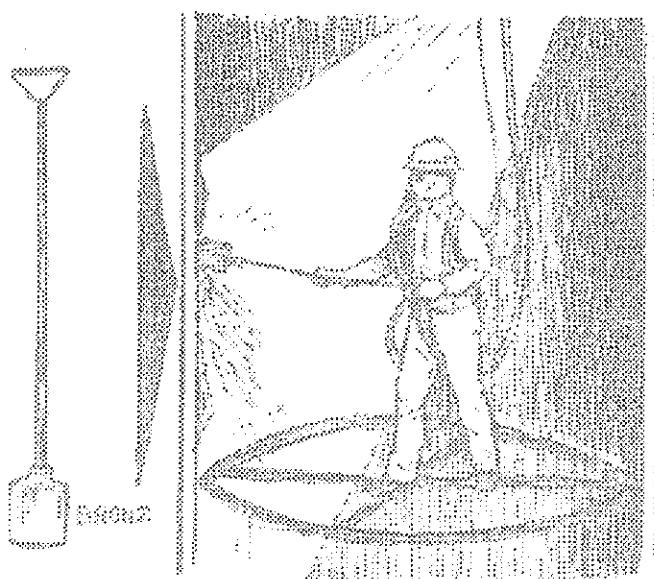


Fig. 14

Art. 105. În caz de accident, pentru intervenție rapidă și eficace se va pregăti targa specială de prim-ajutor, care are gata montat aparatul manual pentru respirație artificială.

Art. 106. Se interzice agitare furajului cu mâna sau cu alte obiecte în timpul funcționării transportoarelor de nutrețuri combinate (tremie, transportoare cu lanț și spiromatice).

Art. 107. Este interzisă deblocarea cu mâna a cablurilor și lanțurilor înțepenite de la transportoarele de furaje.

Art. 108. Reglarea în înălțime a instalațiilor de furajare și remedierea defecțiunilor se va face numai după ce au fost opriți și s-a pus tăblă de avertizare.

Art. 109. La furajarea păsărilor în hale cu baterii se vor respecta următoarele:

- a) pornirea buncărului de distribuțic a furajelor se va face numai de salariați calificați;
- b) persoanele din halele de păsări cu baterii, care au sistem de furajare automată, vor fi instruite pentru a nu fi surprinse de pornirea utilajului;
- c) este interzis a se urca pe jgheaburile de furajare a bateriilor.

### **6.3.3.3. Porcine**

Art. 110. În cazul hrăririi porcinelor în grup, în fermele de tip gospodăresc, hrana se va pune în jgheaburi înainte de intrarea porcinelor, iar în fermele de tip industrial se vor respecta prevederile fluxului tehnologic.

Art. 111. Pârghiile de comandă a vanelor de la vasele de amestecare trebuie să fie așezate într-o pozitie comodă de manevrare, să nu aibă jocuri prea mari, iar manevrarea lor să se facă de către operator, de pe pasarele, fără a fi necesar să se depună eforturi mari.

Art. 112. Dispunerea conductelor de distribuție în adăpost trebuie făcută în zona culoarelor de acces la înălțimea de cca. 2 m fată de nivelul pardoselei, aceasta pentru a permite accesul comod pe corridor feră a exista pericolul lovirii.

Art. 113. Spațiul de trecere fiind și aşa destul de redus, culoarele de acces vor fi degajate complet pentru a nu stânjeni deplasarea îngrijitorilor în timpul distribuirii hranei.

În timpul distribuirii, îngrijitorii vor purta salopete încheliate pentru a se evita agățarea lor de închizători sau de balamalele existente la boxe.

Art. 114. În timpul deplasării autobuncărului, transportorul orientabil trebuie să fie bine fixat de buncăr cu dispozitivele special prevăzute.

Art. 115. Pentru descărcarea produsului din autobuncăr se pun în funcțiune mai întâi transportorul melc, apoi se deschid clapetele pentru alimentarea cu produs a transportorului orizontal.

Art. 116. Nu este admis ca, în timpul exploatarii, sa se opreasă funcționarea transportoarelor, înainte ca produsul din ele să fie evacuat complet. Pornirea în sarcina a transportoarelor provoacă deteriorarea transmisiei și chiar a transportoarelor.

Art. 117. Tremia și mecanismul de acționare cu dispozitivul de întindere a cablului transportorului trebuie să fie bine fixat pe postamentul din beton.

## **6.4. ACTIVITATEA DE ALIMENTARE CU APA**

### **6.4.1. Alimentarea cu apa a taurinelor**

#### **6.4.1.1. Instalații de alimentare cu apă**

Art. 118. În instalațiile de pompare a apei și hidrofoare se vor asigura în mod obligatoriu iluminatul de siguranță cu tensiune redusă (maximum 24V), ordine și curățenie.

Art. 119. Rezervoarele de presiune vor fi prevăzute cu supape de siguranță și manometre reglate și verificate periodic. Personalul care deservește stațiile de pompare a apei și hidrofoarele va face periodic examenul medical conform normelor în vigoare. În aceste stații, este interzisă folosirea altor persoane decât a salariaților pregătiți în acest sens.

Art. 120. La rezervoarele de apă semiângropate, înainte de intrarea în camera a personalului se va deschide mai întâi ușa, pentru aerisire și numai după aceasta este permisă intrarea. Este interzisă intrarea bruscă, cu sursa de flacără deschisă fiind pericol de aprindere a eventualelor gaze care s-au format în rezervor.

Art. 121. Pentru diverse lucrări de întreținere desfundări și reparații, la instalațiile de canalizare se va folosi numai personal instruit, echipat cu echipament individual de protecție (fig. 15).

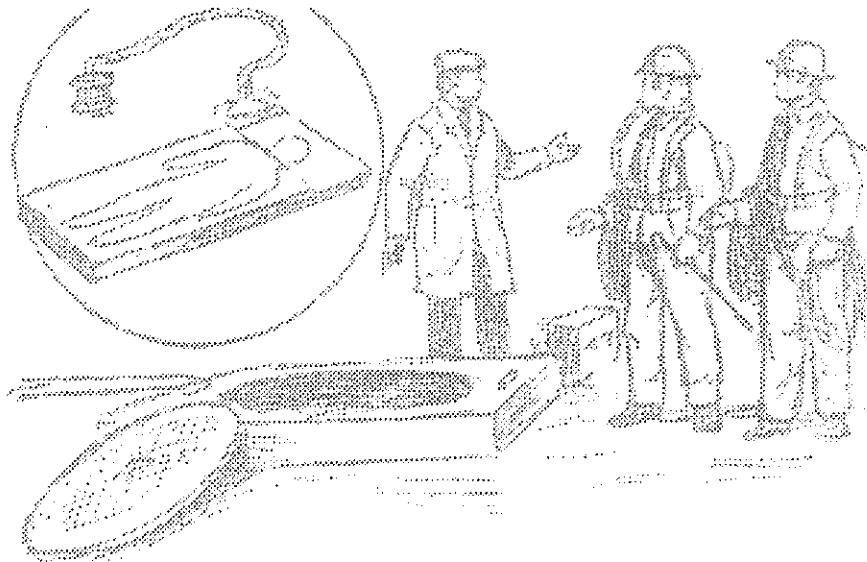


Fig. 15

Art. 122. Pentru pompele de scoatere a apei, actionat cu motor electric, se vor lua măsuri în scopul evitării electrocutării aplicându-se prevederile din IP-SM 06.

Art. 123. La punctele de clorinare a apei, care obligatoriu trebuie să fie sub cheie, vor lucra salariații instruiți și verificați de organele de control ale Inspectoratului de Stat a Apelor - județene.

#### 6.4.1.2. Adaparea de la surse naturale

Art. 124. Adaparea la surse naturale și fântâni se va face numai de la surse necontaminate și în locuri neaccidentate care ar pune în pericol viața oamenilor sau animalelor.

Fântânile vor fi solid construite, cu ghizduri înalte de cca. 1,20 m și prevăzute cu capace și împrejmuri.

Sistemul de scoatere a apei din fântâni va fi construit din materiale solide, bine încheiate, echilibrate și prevăzut cu sigurantă, pentru oprirea roții. Întreg sistemul va fi verificat periodic, întreținut și reparat.

Art. 125. Pentru prevenirea transmiterii bolilor de la animale la om, gălețiile de la fântâni vor fi prevăzute cu bare de metal fixate în cruce, pentru a nu permite adăparea animalelor direct din găleți (fig. 16).

Art. 126. Locul din jurul fântânii va fi menținut curat (fără noroi, zăpadă sau gheăță) fiind interzisă scoaterea apei prin urcarea, muncitorilor pe jaheaburi sau ghizduri.

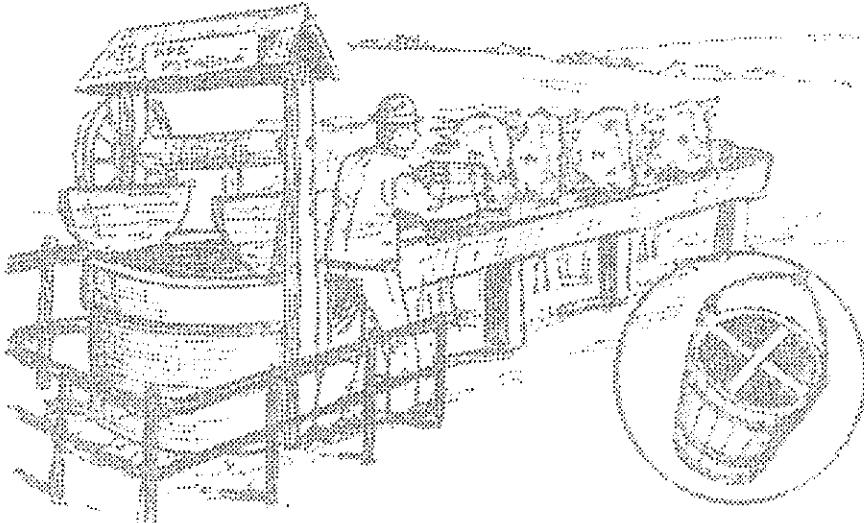


Fig.

16

#### **6.4.2. Alimentarea cu apă a păsărilor**

Art. 127. Personalul care execută remedierea defectiunilor apărute la sistemul de adăpare sau la cuștile de la bateriile de creștere a păsărilor vor purta ochelari de protecție, pentru a nu fi lovit de acestea în ochi.

#### **6.4.3. Alimentarea cu apă a porcinelor**

Art. 128. La lucrările de întreținere și exploatare a instalațiilor de alimentare cu apă din complexele de porci, se vor respecta regulile specifice de securitate a muncii astfel:

căminele pentru vizitare trebuie să fie prevăzute cu capace, bine fixate pentru a se evita căderea persoanelor sau animalelor care eventual ar călca pe suprafața lor;

actionarea vanelor se va face de la suprafață cu chei speciale, fără a mai trebui să se coboare în cămin, când adâncimea acestora nu este prea mare;

în cazul când se impune săparea șanțurilor pentru remedieri la conductele de alimentare, dacă adâncimea acestora depășește 50-60 cm, este necesar să se consolideze malurile cu scânduri pentru a se evita surparea și accidentarea muncitorilor;

când se executa lipituri cu plumb, manipularea vasului de topire se va face cu atenție și nu se va introduce plumb umed peste cel topit, aceasta pentru a se evita stropirile cu plumb fierbinte;

salariații care manipulează diferite substante chimice utilizate la instalațiile pentru corectarea calității apei sau pentru dezinfecție trebuie să lucreze cu echipamentul individual de protecție prevăzut în IP-SM 04;

deoarece electrocutarea este favorizată și de apele scurse pe pardoseală, accesul la instalatiile electrice îl are numai electricianul de serviciu.

Art. 129. Pentru accesul la bazinile castelelor de ape se vor prevedea scări speciale cu protecție pentru a se evita căderea de la înălțime în cazul când se alunecă.

Art. 130. La pilonul de susținere precum și la corzile de ancorare a hidrosferelor nu se vor face nici un fel de modificări, montajul se va executa conform instrucțiunilor tehnice. În cazul când conducta de alimentare introdusă prin pilonul de susținere a hidrosferei a înghețat este interzisă încălzirea pilonului de susținere sau găurirea în vederea încălzirii interioare cu flacără. Aceste procedee duc la slăbierea pilonului și la prăbușirea hidrosferei.

## **6.5. ACTIVITATEA DE CURAȚARE ȘI EVACUARE A DEJECTIILOR**

### **6.5.1. Statii de epurare a apelor uzate**

Art. 131. Personalul stației de epurare va fi supus vaccinării T.A.B. la intervalele prevăzute în instrucțiunile Ministerului Sănătății și va avea fișele medicale tinute la zi.

Art. 132. Lucrătorii de la stația de epurare sunt obligați să urmeze în primele 3 luni de la angajare un curs sanitar.

Art. 133. La ieșirea din schimb, salariatul va face un duș cald și își va schimba echipamentul individual de protecție, care se va depune în locuri de păstrare special amenajate.

Art. 134. Toate bazinele, puțurile, golurile din pardoseli prevăzute cu capace vor fi închise și bine întreținute, cheia fiind păstrată la șeful de echipă.

Art. 135. Treptele de urcare și coborâre ale scărilor de serviciu vor fi confectionate în conformitate cu prevederile din reglementările în vigoare.

○ Art. 136. Înainte de a se intra în sala pompelor și înainte de coborâre în camera grătarelor sau în bazinul de recepție se verifică existența gazelor care pot provoca accidente (dioxid de carbon, amoniac, hidrogen sulfurat etc.).

Art. 137. Coborârea muncitorului în camera grătarelor sau în bazinul de recepție se va face numai în prezența șefului stației sau a șefului de echipă.

Art. 138. La coborârea în camera grătarelor, în fose, cămine etc., unde nu se cunoaște natura gazelor existente, muncitorul va fi echipat cu echipament individual de protecție corespunzător, iar la gura de acces vor sta doi salariați, care vor purta același echipament, gata să-1 scoată afară, în caz de nevoie, pe cel care a coborât. Aparatul pentru respirația artificială și targa specială pentru acordarea primului ajutor vor fi aduse la fața locului..

Şeful sectiei, fermei etc. va face periodic exerciții practice cu muncitorii (fig. 17).

Art. 139. Este interzis fumatul sau aprinderea chibriturilor în sala pompelor, în camera grătarelor sau în bazinul de recepție.

○ Art. 140. Când se scot dejectiile din fosete de colectare cu mijloace mecanice, pentru evitarea accidentelor prin cădere se vor folosi grilaje protectoare care se vor fixa pe gura, fosei.

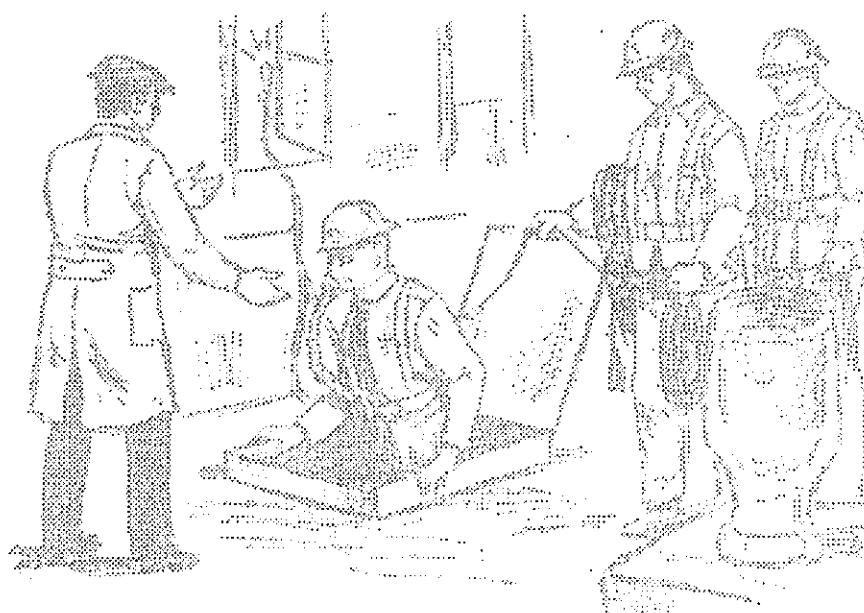


Fig. 17

### 6.5.2. Evacuarea la taurine

Art. 141. În grajdurile unde evacuarea dejectiilor se face mecanic cu instalația cu racleți, lucratorii vor fi instruiți să nu efectueze intervenții în timpul funcționării acestora.

Pentru evitarea accidentelor se vor respecta strict următoarele reguli:

a). la grajdurile unde evacuarea gunoiului se face cu transportoare, cu racleți, salariații vor avea grija ca în timpul deplasărilor să nu calce pe racleți;

b). este interzisă punerea gunoiului pe racleți în timpul când instalația este oprită. Punera gunoiului pe transportor se va face numai în timpul funcționării acestuia, pentru a se evita suprasolicitările lanțului, care pot provoca accidente prin ruperea acestuia;

c). este interzisă funcționarea instalatiei fără apărătoare la cuplaje și fără paravanul din fața mecanismului. Reglajele necesare se vor face cu cea mai mare precauție și numai de către personal competent;

d). defectiunile care apar în timpul rodajului sau funcționării se vor remedia numai cu instalatia oprită.

○ Art. 142. Descăcarea și manevrarea subansamblelor componente ale instalațiilor de evacuare a dejectiilor (transportoare orizontale, grup de acționare, role de colț) se vor face numai cu personal instruit folosind mijloace de ridicare corespunzătoare.

○ Art. 143. Înainte de începerea lucrului cu instalația cu racleți batanți pentru evacuarea gunoiului din adăposturile de bovine este obligatoriu ca salariații care o deservesc să fie instruiți pentru a cunoaște construcția, funcționarea precum și defectiunile ce pot apărea în timpul lucrului.

○ Art. 144. Instalația cu racleți batanți care este actionată prin două motoare electrice, după montarea instalației în adăposturile cu amenajări special executate, se vor lua măsurile absolut necesare pentru a realiza o protecție sigură împotriva pericolului de electrocutare.

○ Art. 145. Înainte de începerea lucrului în sarcină cu instalația se va executa:

verificarea legăturilor de protecție împotriva electrocutărilor;

verificarea funcționării directe a instalatiei fără împilări ale suportilor de racleți în ghidaje sau marginile rigolelor, fără agățări ale racleților în marginea rigolelor;

verificarea rotirii corecte a rolelor de întoarcere;

verificarea cuplării corecte a roții de antrenare de la reductorul transportorului înclinat și a roții de întindere pe lanțul cu racleți;

verificarea existenței apărătorilor de protecție de la reductorul planului înclinat și de la rolele de colț.

○ Art. 146. Pe tot timpul funcționării se va verifica dacă rigolele nu sunt blocate de diverse materiale care pot conduce la defectarea transportorului orizontal. De asemenea, căile de acces către punctele de comandă (pomire și oprire) ale instalatiei nu trebuie să fie blocate.

○ Art. 147. Este interzisă folosirea planului înclinat ca mijloc de urcare, în vederea verificării sau remedierii reductorului. Pentru acest lucru se va folosi o remorcă cu obloanele bine fixate, peste care se va așeza un panou de scândură cu dimensiunile 2500 x 1000 x 50 mm (fig. 18).

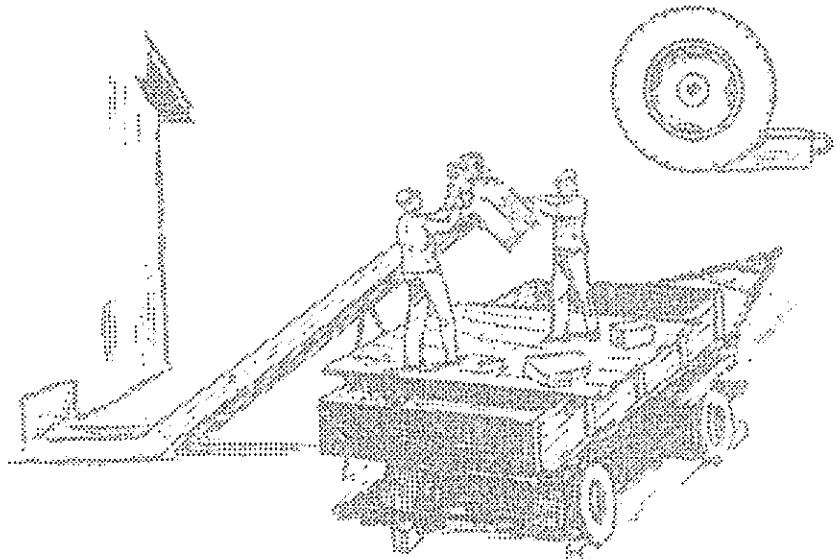


Fig. 18

Art. 148. Reglajele și ungerea instalației se vor face numai atunci când aceasta nu funcționează, fiind decuplată de la tabloul electric, pentru evitarea pornirii întâmplătoare a instalație.

Art. 149. Pe partea laterală a apărătorii de la reductorul transportorului înclinat și pe suprafața superioară a plăcii de bază a grupului de acționare a transportorului orizontal va fi scrisă interdicția **NU REGLIȚI ȘI NU UNGETI CÂND MAȘINA ESTE ÎN FUNCȚIUNE**.

Art. 150. În timpul funcționării se interzice dislocarea materialului transportat pentru înlăturarea unor blocări ale racleșilor.

Art. 151. Este interzisă ridicarea capacelor care acoperă rolele de întoarcere și mecanismul de acționare, în timpul funcționării.

Art. 152. În cazul în care este necesară intervenția la mecanismele pentru întinderea lanțului sau alte intervenții, aceste operații se vor face numai după îndepartarea tuturor capacelor în vederea unei bune aerisiri.

Art. 153. Mecanicul care intră la mecanisme va fi în mod obligatoriu supravegheat de către o altă persoană din exterior.

#### 6.5.3. Evacuarea dejectiilor la porcine

Art. 154. Bazinile de decantare și fermentare vor fi împrejmuite și vor avea plăci de avertizare cu inscripția: **PERICOL DE ÎNEC**.

Art. 155. Incinta stației de evacuat dejectii va fi iluminată tot timpul.

Art. 156. În incinta stației de evacuat dejectii este permisă intrarea numai a personalului de deservire a stației și se va fixa o placuță având inscripția: **INTRAREA INTERZISĂ**.

Art. 157. În statie nu se va lucra la desfundarea conductelor sau la curățarea căminelor în timpul nopții.

Art. 159. La evacuarea dejectiilor cu pompe cu tocător și melc se vor respecta pentru partea electrică prevederile din IP-SM 06.

#### **6.5.4. Evacuarea dejectiilor din halele de păsări**

Art. 160. La evacuarea dejectiilor din halele dotate cu baterii se vor respecta următoarele:

a). pornirea raclelor care evacuatează dejectiile din baterii la canalul de colectare a halei se va face numai de personalul calificat;

b). este interzisă deblocarea sistemului cablu raclet, cu mâna;

c). canalul de colectare a dejectiilor va fi acoperit obligatoriu cu capace;

Art. 161. La transportorul de evacuat dejectii aflat în canalul colector al halelor de păsări se interzice:

a). deblocarea cu mâna, piciorul sau cu alte obiecte;

b). urcarea pe planul înclinat al transportorului în timpul funcționării;

c). staționarea sub planul înclinat în timpul funcționării.

Art. 162. Fosele de dejectii vor fi acoperite, marcate și asigurate prin închiderea cu lacăt.

### **6.6. COLECTAREA PRODUSELOR PRIMARE**

#### **6.6.1. Mulsul**

Art. 163. În timpul mulsului manual, mulgătorul va sta pe scaunul de muls, în dreapta, înaintea ugerului, încât să nu poată fi lovit de animal, știind că taurinele lovesc cu picioarele numai lateral. Scaunul de muls va avea placă de deasupra suficient de largă și rotunda, cu un singur picior solid. Fixarea scaunului de mulgător se va face cu ajutorul unei curele. În timpul mulsului coada se va fixa la membrul posterior opus poziției de muls (fig. 19).

Art. 164. Exploatarea instalațiilor de muls mecanic se va face cu respectarea următoarelor reguli de securitate a muncii:

a). nu este permis mulgătorului să execute reparații la instalația electrică sau să facă operații de verificare la pompele de vacuum. Întreținerea instalației electrice se va face de către electricieni autorizați;

b). la instalațiile de muls centralizat mulgătorul nu va intra cu capul sau partea superioară a corpului între bara de protecție și animal;

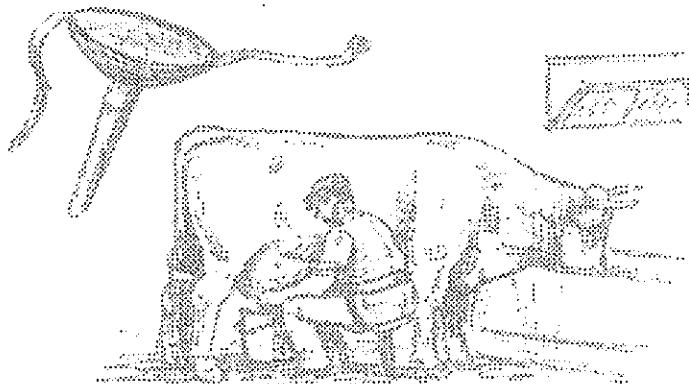


Fig. 19

c). generatorul de vacuum și tabloul de distribuție pentru curent electric vor fi montate într-o camera separată, special amenajată (podeaua prevăzută cu sifon de scurgere în dreptul rezervorului uniformizator de vacuum) și bine iluminată. Generatorul de vacuum va fi, izolat de restul instalației prin montarea manșonului de cauciuc în poziție verticală;

d). motorul electric și pompa de vacuum trebuie bine fixate pe un postament de beton și legate la centura de împământare. Se interzice funcționarea oricărui motor electric de acționare, fără a avea montat capacul cutiei de borne.

e). nu este permis ca la spălarea conductei de vacuum de la instalația de muls să se introducă mai mult de 5-7 l soluție, adică să nu depășească 70% din capacitatea rezervorului pentru eliminarea apei de condensare;

f). instalațiile de muls vor fi exploataate numai de către personalul instruit în acest scop;

g). este interzisă tînerea combustibilului sau a altor substanțe în încăperile instalației de muls;

h). electroîncălzitorul de apă T-200 nu va fi pus sub presiunea apei din rețeaua de alimentare;

i). se interzice montarea unui robinet la conducta de apă caldă de la electroîncălzitorul T-200 această ramificație de la apă caldă trebuie să fie liberă,

j). a nu se lucra cu electroîncălzitorul dacă acesta prezintă scurgere în orice punct al instalației.

○ Art. 165. Personalul va respecta cu strictețe normele de igienă sanitară, atât în ce privește igiena individuală, cât și cea a animalului, a locului de muncă a aparatelor și a instalațiilor de muls.

La instalația de muls cu transportul laptelui pe conductă se vor respecta următoarele:

a). verificarea fixării corecte a motorului și a pompei de vacuum pe suport și asigurarea lor prin strângerea suruburilor;

b). în cazul în care pentru dezinfectarea instalației de muls se utilizează substanțe acide sau alcaline, se va purta echipament individual de protecție și se va lucra sub supravegherea conducătorului locului de muncă;

c). personalul care deservește instalatia va fi supus periodic controlului medical, pentru prevenirea răspândirii unor boli contagioase;

d). interventiile pentru remedierea defecțiunilor se vor face numai cu instalația scoasă din funcție;

e). în camera mașinilor nu se vor depozita substanțe inflamabile și se va evita blocarea căilor de acces.

### **6.6.2. Stația de sortare ouă**

Art. 166. În stațiile de sortat, ouă sunt admisi la lucru numai salariații care și-au însușit normele de securitate a muncii specifice activității.

Art. 167. Cărucioarele cu ouă vor fi deplasate numai prin împingere de mânerele cu care sunt prevăzute.

Art. 168. Dirijarea autovehiculelor se face de o singură persoană instruită special în acest scop.

Art. 169. Este interzis transportul salariaților cu motocarul. Motocarele nu vor stationa cu motoarele pornite.

Art. 170. Pornirea și oprirea mașinilor de sortat, a benzilor de transport și a mașinilor de ambalat se fac cu atenționarea celor care deservesc mașinile.

Art. 171. Salariațele care lucrează la mașinile de sortat ouă vor purta părul legat cu basma de protecție și hainele de protecție încheiate pentru a nu fi prinse de organele în mișcare ale mașinii.

Art. 172. Toate benzile de transport care prezintă pericol de accidentare vor fi permanent supravegheate. Nu se admite trecerea peste ele sau staționarea persoanelor pe benzi chiar dacă acestea sunt opriți.

Art. 173. Personalul care confecționează sau repară lăzi va folosi unelte în perfectă stare.

Art. 174. Accesul în depozitul de ouă este admis numai salariaților nominalizați, care vor fi instruiți în modul de manipulare a lăzilor cu ouă și de stivuire a lăzilor.

Art. 175. Depozitele de ouă vor fi dotate cu buton de semnalizare OM INCHIS.

### **6.6.3. Stații de incubație**

Art. 176. La primirea ouălor din ferme se vor respecta următoarele:

a). mijloacele de transport vor fi dirijate spre locul de descărcare numai în fată și lateral, de persoane special numite, fiind interzis celorlalte persoane să circule sau să staționeze în zona de manevrare;

b). descărcarea poate începe numai după ce mijlocul de transport a fost oprit, asigurat și tras la o distanță corespunzătoare efectuării de descărcare.

Art. 177. Cărucioarele pentru transportul ouălor sau puilor vor fi dotate cu mâneră care să protejeze mâinile la treceri prin locuri înguste. Deplasarea cărucioarelor se va face numai prin împingere.

Art. 178. Dezinfecția prin fumigare se va face în spații special amenajate și dotate obligatoriu cu aparate electrice de încălzire, la instalația de ventilație forțată existând gură de admisie și evacuare a aerului. Toate instalațiile se vor comanda obligatoriu din exterior.

Art. 179. Manipularea substanțelor pentru dezinfecție se va face de salariați bine instruiți, cu echipament individual de protecție adecvat, iar stația de incubație va avea toate substanțele antidot necesare pentru prevenire.

Art. 180. Salariații care execută spălarea ouălor vor fi echipați corespunzător, iar utilajele acționate electric vor fi zilnic verificate.

Art. 181. Sortarea și punerea ouălor pe sită se vor face pe mese special destinate și dotate cu dispozitive ergonomice.

Art. 182. La introducerea și scoaterea sitelor cu ouă din incubator, se va trece obligatoriu sistemul de întoarcere de pe poziția automat pe poziția manual. Trecerea din nou pe poziția automat se va face numai după ce salariatul care face manevre s-a asigurat că în incubator nu mai lucrează nimeni.

Art. 183. La mirajul ouălor, ovscoapele montate fix ca și cele mobile trebuie să fie legate la nulul de protecție și la pământ.

Art. 184. Transferul ouălor de pe tăvitele (sitele) incubatorului în tăvitele (sitele) eclozionatorului se va face obligatoriu cu dispozitivul de răsturnare.

Art. 185. Este interzisă introducerea cărucioarelor cu ouă în eclozionator, fără a avea dispozitiv de ghidare a acestora.

Art. 186. La sortarea și sexarea puilor se vor folosi mese, scaune și dispozitive ergonomice. Mesele și lămpile de sexare, montate fix vor fi legate la nulul de protecție și la pământ. Lămpile portabile trebuie să fie alimentate la tensiunea de maximum 24 V.

Art. 187. Spălarea eclozionatorului se va face numai după scoaterea acestuia de sub tensiune.

Art. 188. Este interzis a se spăla sala incubatorului cu jet de apă și se va păstra curătenia pentru evitarea alunecărilor.

Art. 189. La folosirea mașinilor de spălat tăvi (site) de incubator și eclozionator se vor respecta următoarele:

- a). Înainte de folosire, operatorul va verifica vizual imposibilitatea atingerii pieselor aflate normal sub tensiune;
- b). nu se va porni mașina înainte de a se verifica starea tehnică și montarea apărătorilor de protecție;
- c). curățarea mașinii se va face numai după scoaterea de sub tensiune;
- d). personalul de deservire va fi instruit și echipat corespunzător pentru acțiunea de spălare;
- e). la bazinele de spălare se vor folosi grătare de lemn.

Art. 190. La vaccinarea puilor de o zi în stațiile de incubație se vor respecta următoarele:

- persoanele vor fi echipate corespunzător;
- pentru scoaterea din containerul cu azot lichid și manipularea dozelor cu vaccin anti Marek se vor folosi obligatoriu pensete, mănuși și ochelari de protecție;
- fiolele și resturile de la vaccinare se vor introduce în containere speciale, respectându-se normele sanitare veterinare.

Art. 191. Utilajele (inclusiv incubatoarele și eclozionatoarele) care au organe în mișcare vor fi prevăzute cu apărători de protecție.

Art. 192. Instalațiile de frig vor fi exploataate și întreținute de personal calificat.

Art. 1.93. Salariații din stațiile de incubație cu instalații de frig vor fi instruiți ca la eșapările de amoniac să folosească măstile de protecție și de părăsire a statiei.

Art. 1.94.. Stațiile de incubație cu instalații de răcire cu amoniac, vor avea obligatoriu în exterior butonul de oprire totală a alimentării cu energie electrică - în cazul eșapărilor de amoniac datorate defectiunilor apărute - și butonul de pornire a instalației speciale antiex de ventilație.

Art. 195. Puiernițele vor avea, în mod obligatoriu, gura cuptorului de alimentare cu combustibil în afara sălii de creștere, fiind dotate cu cel puțin un stingător de incendiu.

Art. 196. La cuibarele și bateriile cu banda pentru colectarea ouălor se vor respecta următoarele:

- a).este interzisă curățarea cilindrilor de antrenare și întindere a benzii în timpul funcționării;
- b).este interzis a se ajuta banda cu mâna, cu mecanismul de antrenare în funcțiune;
- c).este interzisă curățarea elevatorului de ouă în timpul funcționării;
- d).este interzisă dirijarea ouălor cu mâna spre elevator.

#### **6.6.4. Tunsul ovinelor**

Art. 197. Instalația electrică a aparatului de tuns trebuie să fie bine izolată, asigurându-se respectarea prevederilor din normele de securitate a muncii la instalațiile și echipamentele electrice, iar pentru prevenirea incendiilor, motoarele se vor agăta la cel puțin 0,5 m de la acoperiș (fig. 20).

Art. 198. Se vor respecta următoarele reguli:

- a) este interzisă repararea mașinilor electrice și a aparatului de manevră în timpul cât se află sub tensiune;

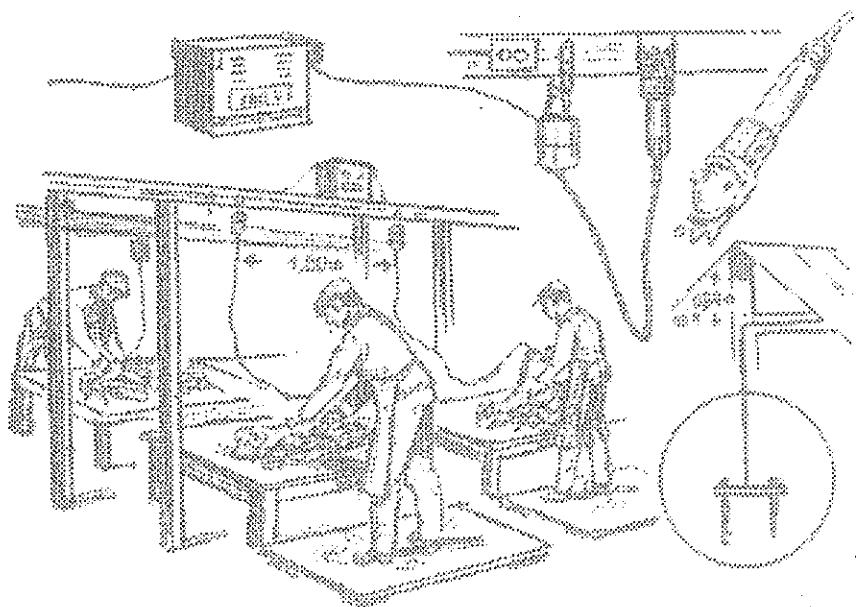


Fig. 20

b). ascuțirea pieptenului și cuțitului se face la aparatul pentru ascuțire aflat în dotarea instalației de tuns mecanic și numai de către salariatul instruit în acest scop și care va purta echipamentul individual de protecție adecvat. Petrolul pentru spălat piesele supuse ascuțirii se va păstra în bidon inchis;

c). regulile de mai sus sunt obligatorii de aplicat și în cazul mașinilor electrice de tuns cu motor monofazat (220 V și 50 Hz);

d). se va avea în permanentă grijă ca toate părțile mecanice ale utilajelor, care în mod accidental pot intra sub tensiune, să fie legate la instalația de protecție prin legarea la pământ;

e) rețeaua electrică trebuie să aibă izolația în perfectă stare;

f) grupul electrogen să nu fie amplasat la o distanță mai mică de 15 m de locul de muncă;

g) se vor utiliza numai siguranțe calibrate corespunzătoare părților de rețea protejate;

h) se interzice acumularea cantităților prea mari de lână în centrele de tuns;

i) în mod obligatoriu se va amenaja pichetul de incendiu care va fi dotat cu lăzi de nisip, rezervoare cu apă, stingătoare portabile și utilajul necesar pentru stingerea incendiilor;

j) întregul personal pentru deservirea agregatelor de tuns va fi instruit - pe lângă măsurile de electrosecuritate – și cu tehnica acordării primului ajutor în caz de electrocutare; se interzice folosirea personalului neinstruit în exploatarea acestor mașini;

k) se va utiliza echipamentul individual de protecție prevăzut în IP SM 04.

Art. 199. Centrele de tuns să vor fi amenajate în spații acoperite și dotate cu următoarele măsuri de securitate:

- a) platforme electroizolante;
- b) centura de impământare;
- c) transformatori separatori;

Personalul care tunde va fi echipat cu echipament electroizolant complet.

Art. 200. Abordarea berbecilor, pentru prindere, se va face prin apucarea unui picior posterior sau ambelor coarne.

Art. 201. Animalele vor fi asezate pe mese reglabile pentru a se asigura o poziție comodă celui care execută tunsul.

Art. 202. Mânerele foarfecelor cu care se execută tunsul vor fi îmbrăcate cu material moale, pentru a evita rănirea mâinilor.

Art. 203. Nu este admisă provocarea berbecilor la luptă de către îngrijitori sau de persoane străine.

Art. 204. Câinii ciobănești și de pază vor fi vaccinați contra turbării și tratati contra viermilor intestinali, conform indicațiilor sanitat-veterinare.

## 6.7. ABORDAREA, CONTENTIONAREA ȘI TRANSPORTUL ANIMALELOR

### 6.7.1. Taurine

Art. 205. Abordarea și contentionarea taurinelor se face prin apropierea îngrijitorului din spatele animalului, care se aşază în dreptul spetei stângi, cu fața spre capul animalului, iar cu mâna stângă apucă vârful cornului, acoperindu-1 cu degetul mare. Mâna dreaptă va coborâ ușor printre coarne, apucand între degetul mare și arătător peretele despărțitor al nărilor, strângând și ridicând capul animalului. Antebrațul se sprijină pe fruntea și nasul animalului. În cazul unui animal retiv, un alt îngrijitor va imobiliza și cornul drept (fig. 2)

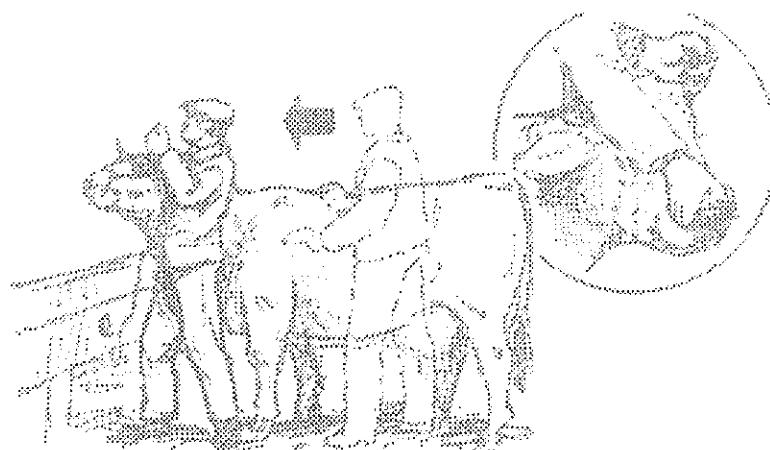


Fig. 21

Art. 206. Pentru evitarea rănirilor prin împungere se vor tăia și pili vârful coarnelor. În toate fermele se va face ecornarea obligatorie a vițelor de ambele sexe între 7 – 10 zile de la fătare.

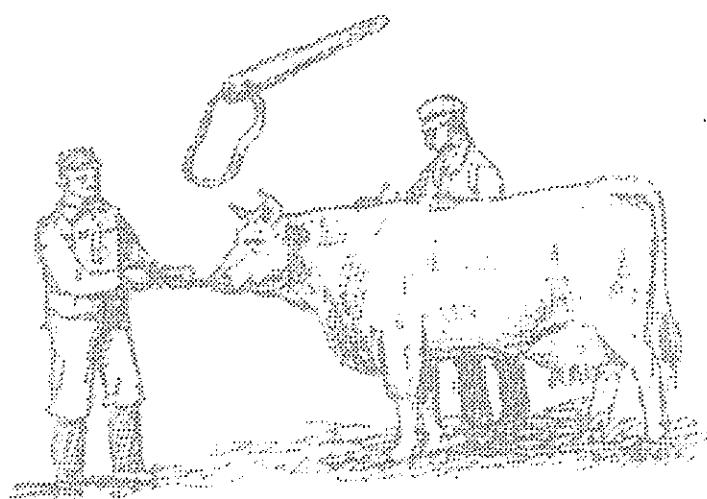


Fig. 22

Art. 207. Orice intervenție la taurinele care împung se va face după aplicarea mucariței, iar la bubaline numai în travaliu (fig. 22 și 23).

Art. 208. Curățarea ongloanelor și potcovitul se vor face la travaliu (război), care trebuie întreținut în bună stare (fig. 24).

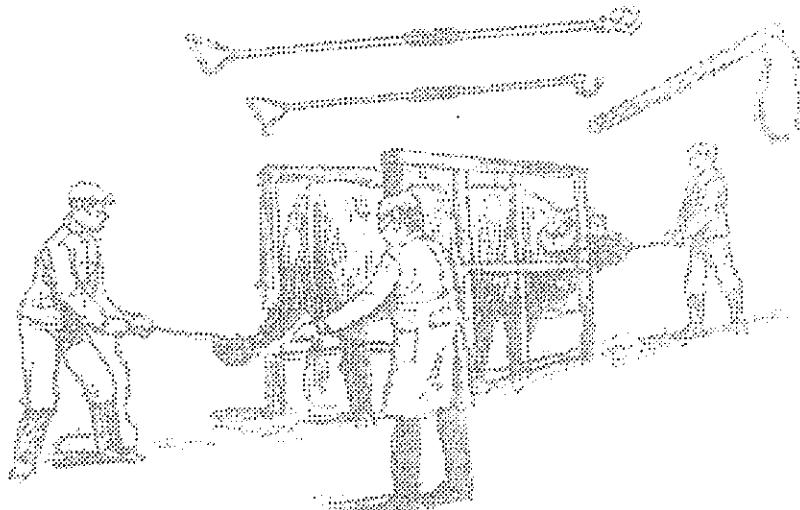


Fig. 23

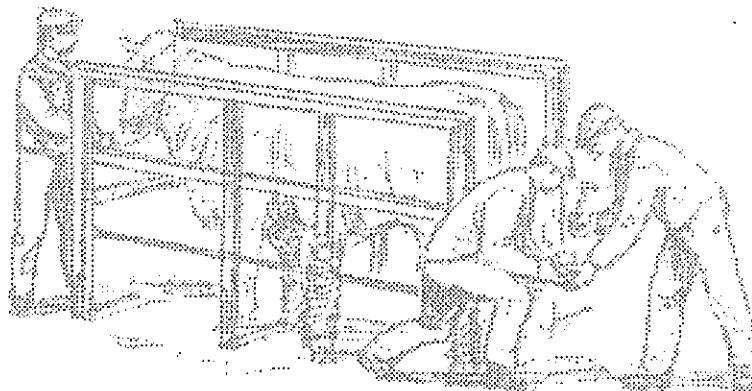


Fig. 24

Art. 209. În lipsa travaliului, curățarea ongloanelor anterioare se va face prin fixarea capului animalului, tinând cu o mână de nări și cu cealaltă de vârful cornului. La curățarea ongloanelor posterioare se aplică mucarnița, un îngrijitor conținționează bine animalul, iar altul prinde cu o mână tendonul de deasupra jaretului și cu cealalta mână buletul, introducând un genunchi sub piciorul animalului (fig. 25).

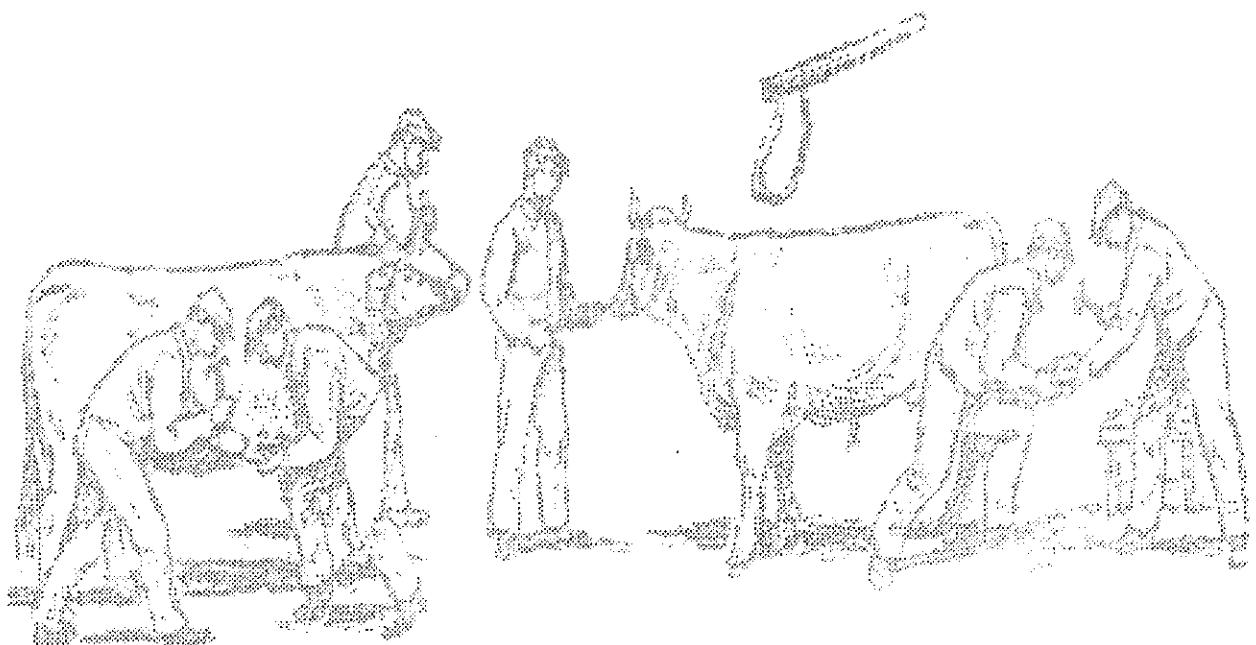


Fig. 25

Art. 210. Obișuirea boilor la jug se face de doi muncitori, mai întâi la Tânjeală, iar apoi la car. Înainte de înjugare se va verifica starea vehiculului și a întregului atelaj. (Fig. 26)

Art. 211. Pentru prevenirea accidentelor grave provocate de către tauri sau de către căurașii destinați reproducției, este obligatorie ecornarea și echiparea acestora, la vîrstă de 12-14 luni, cu un inel nazal și căpăstru cu gâtar.

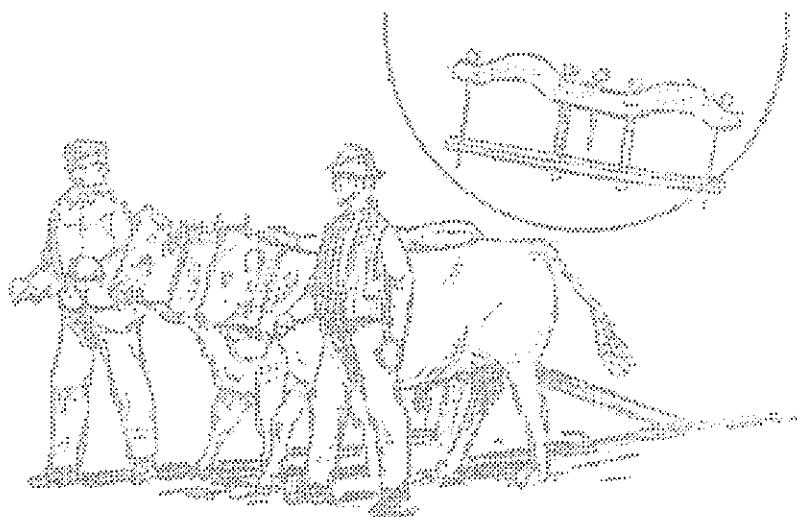


Fig. 26

Art. 212. Inelele nazale se aplică de către sau sub supravegherea unui medic veterinar, după ce animalul a fost conținționat în travaliu și i s-a imobilizat capul. Aplicarea inelului nazal se face cu ajutorul cleștelui pentru introducerea inelelor nazale, perforându-se peretele despărțitor al nărilor (septum nazal) în mijlocul zonei celei mai subțiri al acestuia. Pentru a micșora durerea resimțită de animal și linștirea pe durata operației se va face tranchilizarea acestuia printr-o injecție cu combelen sau romergan.

Ruperea septumului nazal atrage după sine reformarea și sacrificarea animalului (fig. 27).

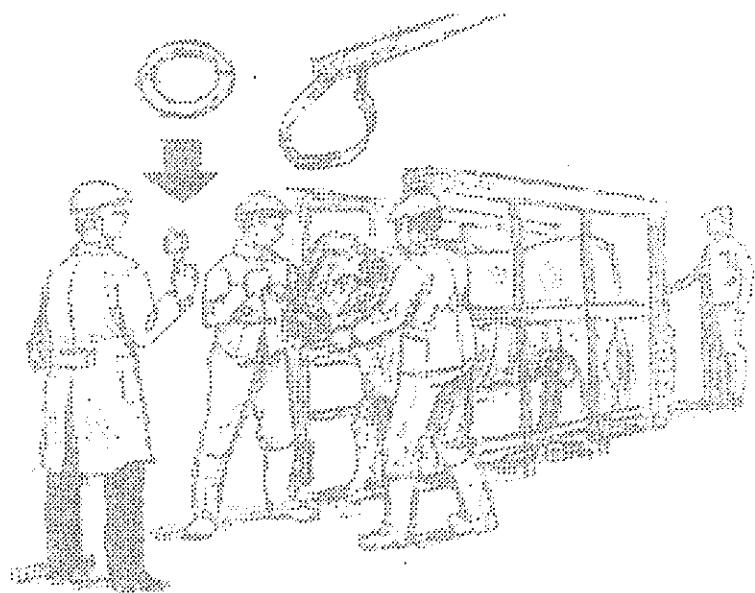


Fig.27

Art. 213. Taurii vor fi ținuți separat, iar legarea la iesle se face prin două lanțuri cu zale groase care se prind cu un capăt la inelele laterale ale căpăstrului și cu celălalt capăt la inelele fixate, după caz, la despărțiturile laterale ale standurilor sau la iesle. Lungimea lanțurilor trebuie să permită, animalului consumarea normală a rației și adăparea cu ușurință.

În cazul ieslelor de beton, inelele de legare a taurinelor se prind la armături, odată cu turnarea ieslelor, la 25 cm sub marginea superioară a ieslei și la distanță de 60 cm de mijlocul standului.

În cazul ieslelor de lemn, inelele de legare se prind de pilonii ieslei sau dacă aceștia nu se pot folosi, la stâlpii de lemn de esentă tare îngropați pe o adâncime de cel puțin 0,75 m (fig. 28).

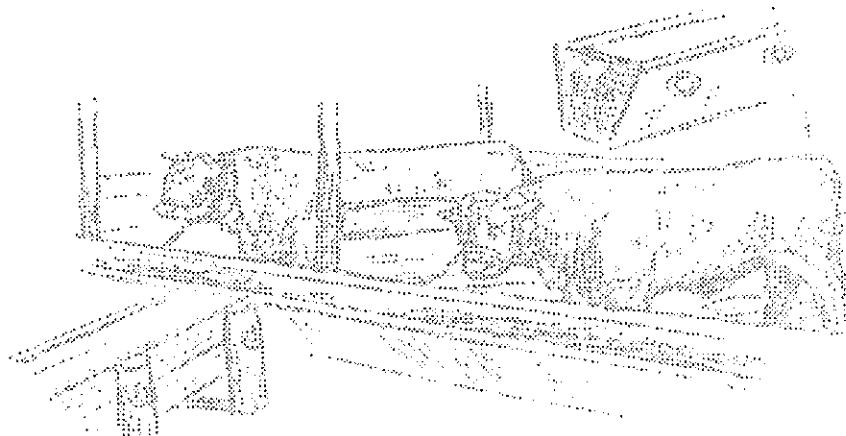


Fig. 28

Art. 214. Înainte de scoaterea taurinelor din grajd, îngrijitorii vor verifica lanțul, inelul din nas și bastonul care se fixează de inel; taurii vor fi scoși numai de îngrijitorii respectivi. În timpul conducerii taurului, îngrijitorul va sta totdeauna numai în partea stângă a animalului, în dreptul spetei, ținând capătul bastonului cu mâna stângă, iar mijlocul bastonului cu mâna dreaptă, astfel ca botul taurului să fie îndreptat numai în direcția de mers (fig. 29).

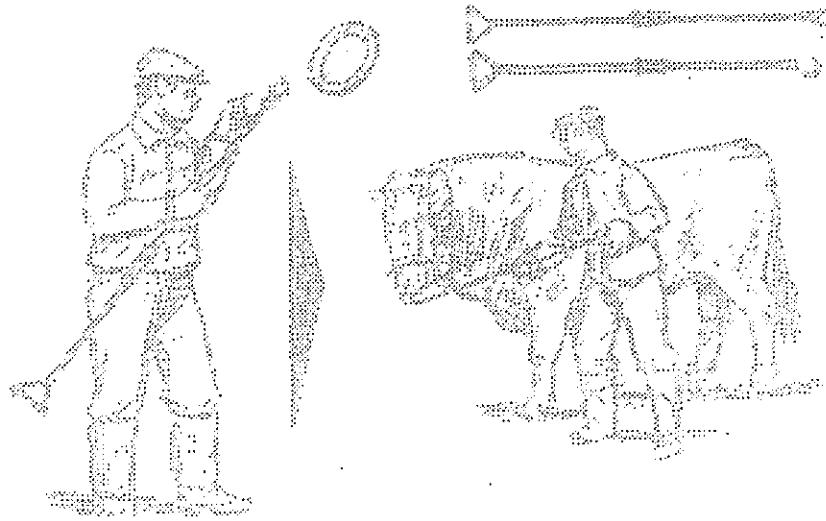


Fig. 29

Art. 215. Taurii care împung sau care manifestă retivitate vor fi conduși la montă sau la sale de recoltare de care doi îgrijitori cu două bastoane. (fig. 30).

Art. 216. Legarea taurilor la pășune se face cu un lanț lung de 6 - 8 m, care se prinde de inelul lanțului de la căpăstru, care trece prin inelul nazal. Cu celălalt capăt lanțul de priponire se prinde de un inel fixat în centrul unei dale prismatice din beton armat, cu înălțimea de 15 cm și o bază pătrată cu latura de 50 cm (fig. 31).

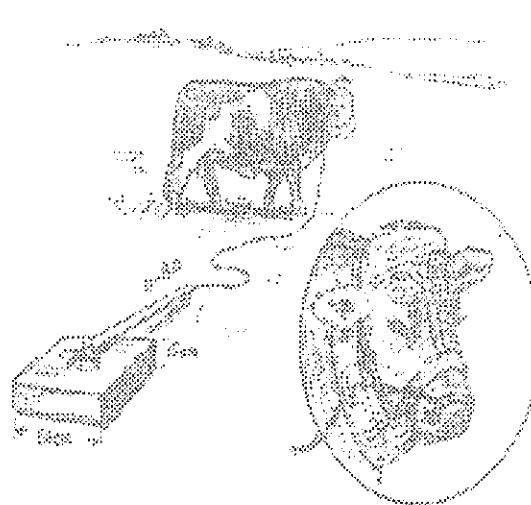


Fig. 30

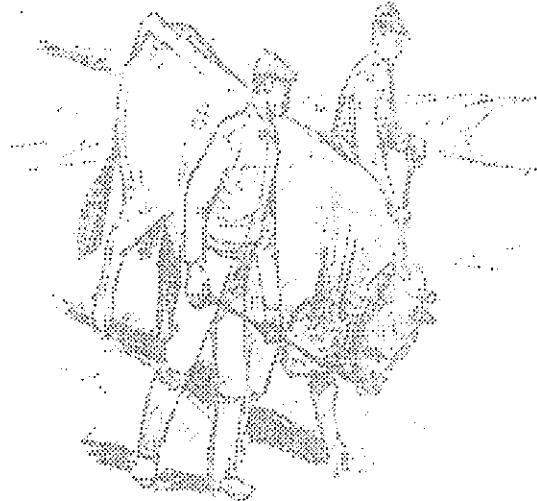


Fig. 31

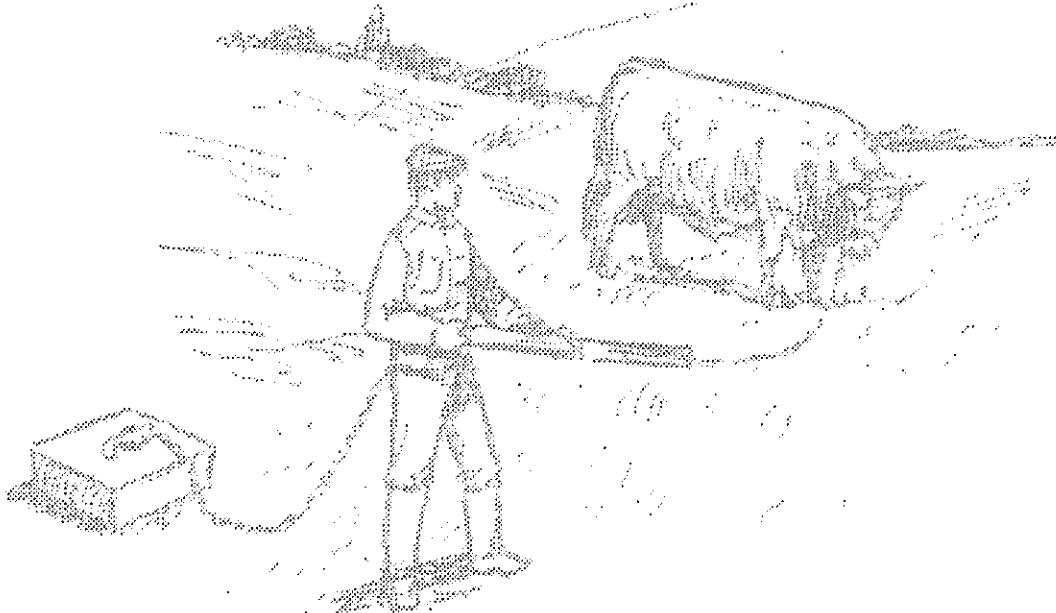


Fig. 32

Art. 218. Nepericulos s-a dovedit și sistemul de legare a taurilor la pășune cu ajutorul dispozitivului cu rolă cu mâner și colții metalici.

Art. 219. Prinderea lanțurilor de inelele căpăstrului sau la inelele de legare se face în toate situațiile prin căluș și inel auxiliar de prindere, trecând lanțul de două ori prin inel.

Art. 220. Abordarea taurilor legați se face numai de către îngrijitorul respectiv și în mod obligatoriu prin prinderea inelului nazal direct cu bastonul de conducere (dispozitivul de abordare și conducere), fară prinderea prealabilă a inelului cu mâna. Când nu se poate realiza această prindere, abordarea se face începând cu prinderea inelului nazal cu un cârlig de abordare (lung de 1 m) și ridicându-se capul animalului până la nivelul care permite prinderea inelului nazal cu bastonul de conducere.

Art. 221 Fiecare ingrijitor trebuie să aibă în dotare 2 bastoane de conducere; la 2 ani și ori de câte ori este nevoie, acestea se înlocuiesc cu altele noi.

Se interzice aşezarea pe pământ a capătului bastonului de conducere și respectiv a botului animalului.

Abordarea taurilor legați la iesle se face din fața animalului. Nu se intră în stand între tauri înainte de aplicarea bastonului de conducere. În măsura în care este posibil,dezlegarea se face din fața ieslei sau conovățului, fară a se intra între tauri.

Art. 222. Abordarea taurilor liberi se va face diferit după situație:

a) pentru taurii liberi în boxe, se va folosi cârligul de abordare din afara boxei, după care se creează o poziție convenabilă pentru aplicarea bastonului de condus, fără intrarea în boxă. Intrarea în boxă nu se permite decât pentru un alt îngrijitor decât cel care a fixat taurul cu bastonul de conducere;

b) pentru taurii aflați în padoc se procedează ca și în cazul abordării taurilor din boxe, putându-se intra în padoc numai după prinderea inelului nazal cu bastonul de conducere (fig. 33);

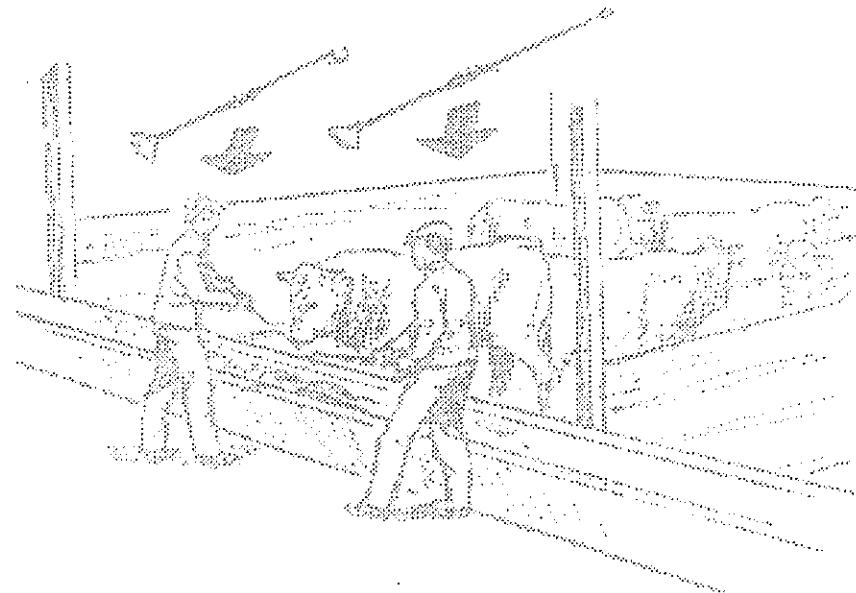


Fig. 33

c) pentru taurii liberi în câmp sau scăpați din adăpost, prima măsură va consta în îndepărarea tuturor persoanelor străine și punerea lor la adăpost de orice risc de accidentare.

Abordarea taurului se face obligatoriu de cel puțin două persoane, una purtând cărligul de abordare iar cealaltă bastonul de conducere. Când se consideră necesar, alte 1-2 persoane purtând mijloace de apărare, pot ajuta la prinderea taurului.

Art. 223. La unitățile de însămânțări artificiale cu program permanent de recoltare, aleea de conducere a taurilor la sala de recoltare va fi prevăzută cu gard de protecție înalt de 1,20 m, îngrijitorul mergând pe o parte a gardului de protecție iar taurul de cealaltă parte a gardului.

Art. 224. Îngrijitorul va conduce grupul de tauri prinși la bară cu ajutorul bastonului de condus, prins de bară prin intermediul inelului de conducere sudat la mijlocul barei.

Îngrijitorul va merge în fata barei, la mijlocul ei, având obligatoriu interpus între el și bară, bastonul de conducere (fig. 34).

Art. 225. Taurii aflați liberi în boxe nu vor putea fi pansați decât după prealabila lor contenție. Prinderea acestora pentru a putea fi legați se face în condițiile Art. 222. În mod similar se va proceda și la orice altă operațiune care presupune intrarea unei persoane în boxă.

Containția se asigură prin legarea taurilor. La inelele special prevăzute în acest scop.

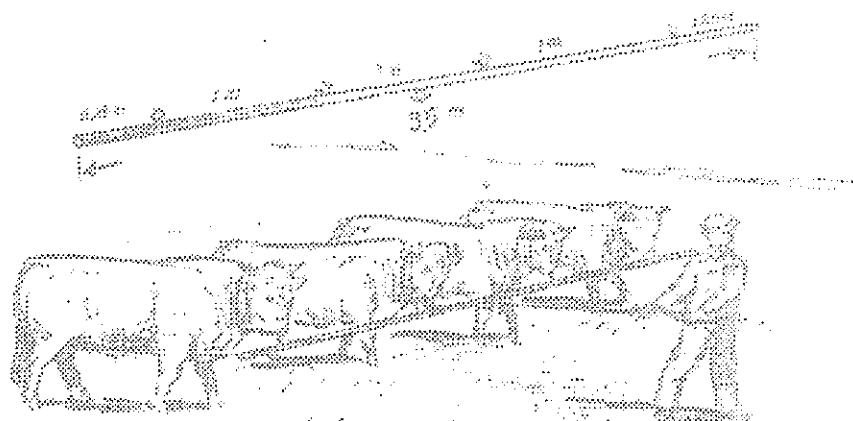


Fig. 34

Art. 226. După terminarea lucrărilor în boxă, dezlegarea taurului se va executa numai din exteriorul boxei. Dezlegarea se va putea face numai după ce a fost verificată închiderea ușii de la boxă care va avea încuietori cu asigurare. Dezlegarea se face prin introducerea mâinii pe fereastra boxei, având grijă ca aceasta să nu fie prinsă sau roasă de lanțul de prindere prin eventuale mișcări bruște ale taurilor.

Persoana care efectuează operațiunea de dezlegare nu are voie să-și introducă trunchiul sau capul în fereastra boxei.

Art. 227. Pentru operațiunile sanită-veterinare curente, taurii vor fi contenționați la iesle prin metoda obisnuită de legare.

În plus animalului i se va prinde inelul nazal cu un baston de conducere do către un îngrijitor. Pentru taurii retivi, spațiul din dreapta și din stânga animalului va fi liber, iar prinderea inelului nazal se va face cu două bastoane ținute în față și lateral de aceeași parte a animalului într-un unghi de 45°.

Art. 228. Alte operațiuni sanită-veterinare speciale care necesită intervenția pe taur vor putea fi efectuate numai în travaliu sau prin contenționarea animalului după metodele speciale de trântire și contenție. Operațiunile speciale de trântire și contenție în fața travaliului vor putea fi efectuate numai de către medicul veterinar.

Art. 229. La aplicarea tratamentelor sau recoltării de sânge, taurul va sta în boxă contenționat cu lanțuri duble și prin aplicarea bastonului de condus taurii la inelul nazal, se va dirija capul din față de către un îngrijitor în partea opusă a tratamentului sau recoltării de sânge, iar din spate alți 2 îngrijitori vor împiedica devierea corpului acestuia spre standul din partea opusă tratamentului; abordarea, în general, se face numai pe partea stângă a taurilor.

ArL 230. La scoaterea taurului din stand, se va folosi bastonul metalic cu cârlig cu care se prinde întâi lănțisorul de protecție (inel nazal-gâtă) și apoi se aplică pe inelul nazal bastonul de condus tauri.

Art. 231. În caz de scăpare a taurului de sub contenție, în timp de zi sau noapte, se va da alarmă celorlalți îngrijitori pentru a interveni și dirija animalul spre locul de unde a scăpat. Îngrijitorii vor fi dotati cu bastoane metalice, răngi cu cârlig de prindere la unul din capete.

Unii vor sta în spatele taurului, alții în jurul acestuia iar unul din îngrijitori va veni pe partea din față protejată de iesle, care cu un baston cu carlig îl va prinde de lănțisorul de protecție sau de inelul nazal pentru a fi din nou contenționat.

Art. 232. În cazul tăurașilor de reproducție crescuți în sistem liber sau în grup se vor lua următoarele măsuri:

- animalele vor fi ținute în spații inchise prin garduri rezistente, având o înălțime minimă de 1,50 m sau în adăposturi având ușile din material rezistent și prevăzute cu încuietori metalice asigurate prin siguranțe, mânerul acestor încuietori trebuie să permită manevrarea lor dintr-o poziție exterioară cadrului ușii;
- la atingerea vîrstei de 12-14 luni se va aplica inelul nazal;
- intrarea persoanelor străine în boxe pentru diferite treburi legate de întrebuințarea utilajelor sau repararea instalațiilor se va face numai sub supravegherea îngrijitorului de serviciu, care va, avea asupra sa un baston electric sau o furcă;
- scoaterea animalelor în padouri sau țacuri se va permite numai dacă imprejurările sunt intacte și rezistente iar porțile de acces din exterior sunt inchise;

- deschiderea ușilor din adăposturile cu animale libere, se va face numai din afara cadrului ușii;
- administrarea hranei se va face numai prin aleile de furajare care vor fi despărțite de restul incintei prin garduri rezistente, de cel puțin 1,20 m înălțime;
- scoaterea animalelor din boxă și conducerea acestora în grup se vor face folosind bastoane de cauciuc și bastoane electrice;
- aceleasi măsuri, cu excepția aplicarii inelului nazal, se vor lua și pentru tăurașii supuși îngrișării, care depășesc vârsta de 12 luni.

Art. 233. Curățarea capului taurului se va face numai din față, după ce a fost prins inelul nazal. Curățarea părților laterale a capului și gâtului se va face cu toată atenția examând mișcările taurului.

Art. 234. În sala de recoltare, în tot timpul operației de recoltare, taurul va fi dirijat de îngrijitor prin bastonul fixat de inelul nazal. Taurul pe care se efectuează saltul va fi conținționat în standul de recoltare, fiind asistat din față de către îngrijitorul său.

Pentru protecția personalului din sala de recoltare se vor crea zone de refugiu în colțuri sau laterale; refugile vor fi prevăzute cu grilaje confecționate din bare sau tevi de fier.

Art. 235. Monta naturală sau însămânțarea artificială a vacilor se va face la standul special.

In cazul folosirii metodei bimanuale însămânțarea artificială se poate executa și la grăjd, operatorul având obligația să verifice sistemul de legare a femelei la ieșire și să folosească echipamentul individual de protecție prevăzut în IP-SM 04 și mănușile din material plastic.

Art. 236. Îngrijitorii de animale vor fi instruiți pentru a ști să umble cu animalele care sunt în călduri; ei nu se vor apleca în fața acestora pentru a nu le trezi reflexul de încălcare.

Art. 237. La efectuarea examenului transrectal al aparatului genital, prin prinderea pliului iei, un îngrijitor va conținționa capul femelei după metoda cunoscută, iar operatorul va acționa numai dacă a fost echipat special conform normativului.

#### **6.7.1.1. Utilaje sau aggrege crionogene**

Art. 238. În tehnica de congelare a materialului seminal se folosește azotul lichid. Salariații vor fi instruiți pentru cunoașterea și respectarea instrucțiunilor specifice de securitate a muncii pentru fabricarea, transportul și depozitarea oxigenului și azotului.

Manipularea azotului nu se va face în camere închise fară ventilație, pentru a evita apariția fenomenelor de asfixie la personalul operator.

Art. 239. Pentru evitarea leziunilor la mâini, salariații care manipulează azotul lichid, vor purta mănuși de piele căptușite.

Art. 240. Operatorii care lucrează la containerele din depozit vor avea mănușile căptușite, lungi până deasupra cotului.

Art. 241. Șoferii sau manipulanții care execută conectarea sau deconectarea furtunelor la sursele de aprovizionare și tancuri, vor purta mănuși de doc îmblânite.

Art. 242. În timpul umplerii containerelor, a tancurilor, sau a vasului, la transvazarea materialului seminal congelat, dintr-un container, într-altul, operatorii vor trebui să îmbrace veste căptușite și cizme-pâslari. Aceleași materiale de protecție se vor acorda persoanelor care lucrează cu dispozitivul de congelare sau la agregatul de congelare.

Art. 243. În cazul efectuării lucrărilor time îndelungat în atmosferă de vaporii de azot, se aplică pe figură masca de protecție.

Art. 244. Încăperile-depozite de m.s.c. și aceleia în care, se execută operațiunea de congelare trebuie să fie bine aerisite cu ajutorul ventilatoarelor. În timpul aprovizionării containerelor cu azot lichid, ușile și ferestrele încăperilor vor fi larg deschise pentru o circulație mai activă a aerului.

Art. 245. În cazul contactului accidental al azotului lichid cu, pielea corpului, regiunea afectată va fi spălată imediat cu apă rece, după care se va aplica o pomadă (jecolan, jecozinc).

Art. 246. La lucrările efectuate la vasele de presiune se interzice remedierea defectiunilor rezervorului când acesta este cu lichid.

○ Art. 247. În timpul umplerii sau golirii vaselor de presiune, este interzisă curbarea pronunțată a furtunurilor pentru a nu se produce fisurarea acestora.

Art. 248. Se interzice strângerea garniturilor de etanșare la rezervoarele sub presiune.

Art. 249. Personalul de deservire a tancurilor trebuie să lucreze în echipament individual de protecție (halat, combinezon) și să poarte ochelari de protecție.

Art. 250. În timpul umplerii sau evacuării azotului lichid din vase este interzis a staționa în fața furtunurilor sau a gurilor de umplere-evacuare a tancurilor.

○ Art. 251. Verificarea cu azot lichid a autonomiei containerelor noi, cât și a celor defecte se va face numai în încăperi prevăzute cu ventilație.

Art. 252. În timpul verificării containerelor (scoaterea fiolelor cu m.s.c. și măsurarea înălțimii azotului lichid din container) operatorul trebuie să poarte ochelari și mănuși de protecție.

○ Art. 253. Verificarea înălțimii azotului din container se va face numai cu o tijă plină gradată.

Art. 254. Lucrările de reparare a containerelor (refacerea vidului) se vor face numai de către personal calificat în acest scop, având grija ca motorul electric care acționează pompa de vacuum să fie legat la nulul de protecție și la pământ.

Art. 255. Manipularea benzilor cu containere se va face numai cu ajutorul stivuitorului mecanic și manual numai în cazuri exceptionale.

Art. 256. Punerea în funcțiune și remedierea eventualelor defectiuni electrice sau mecanice a aparaturii folosite pentru repararea containerelor și a accesoriilor acestora se va face numai de către persoane autorizate în acest sens.

### 6.7.2. Porcine

Art. 257. Abordarea și contenționarea porcinelor de talie mare, pentru diferite interventii se va face de către un personal instruit, folosindu-se în acest scop iavașaua.

Se aplică o frângchie cu ochi de laț pe maxilarul superior înapoia colților și se trage de frângchie pentru a se închide lațul de falca superioară. La scoaterea lațului, lărgirea

se face cu ambele mâini. Contentia pentru castrare se va face după indicațiile medicului veterinar (fig. 35).

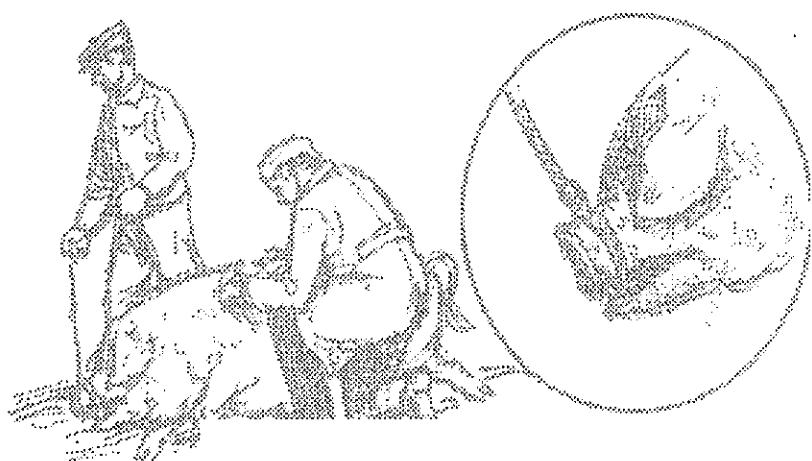


Fig. 35

Art. 258. Monta se va face în boxe sau padocuri special amenajate pentru această operație.

Art. 259. În scopul evitării atacului scroafelor asupra îngrijitorilor, scoaterea purceilor din boxe se va face repede, apucând purcii de bot și de picioarele posterioare pentru ca aceștia să nu guie.

Art. 260. La intrarea în boxa scroafelor cu purcei sau în boxa vierilor, îngrijitorii își vor semnala prezenta prin strigăt.

Art. 261. Pentru a evita accidentele de muncă, în mod obligatoriu și periodic, se va proceda la tăierea colților vierilor, după indicațiile personalului sanitar-veterinar. Vierii retivi, în limita posibilităților, trebuie reformați și castrați.

Art. 262. În perioada de fătare scroafele vor fi introduse în mod obligatoriu în boxa de fătare și alăptare. Pe tot timpul fătării îngrijitorul se va comporta bland și curăbdare.

În timpul fătării, după ștergerea purceilor și tăierea omblicului, pentru a se preveni eventualele infecții, îngrijitorul va respecta normele de igienă sanitare personale și a animalelor și se va spăla pe mâini cu soluții dezinfectante, recomandate de medical veterinar.

Art. 263. Vierii se scot la pășune pe grupele existente în hale. În caz de bătaie, vierii vor fi despărțiti cu jet de apă sub presiune fără ca îngrijitorul să se apropie de ei.

Art. 264. Vierii care mușcă nu se vor folosi la montă, se vor castra și livra la abator.

Art. 265. În toate sectoarele și compartimentele din adăposturile de creștere și îngrășare a porcilor se va circula numai pe uși; nu se va sări peste parapetii despărțitori al boxelor.

### 6.7.3. Cabaline

Art. 266. Caii nărăvași vor fi izolați la capătul grajdurilor, sau în boxe speciale, fiind bine asigurate contra dezlegărilor accidentale. Caii vor fi folosiți la munci numai de către îngrijitorii care le cunosc năravul (fig.36)

Art. 267. Cailor care mușcă li se vor aplica botnițe, iar celor sperioși, căpestre cu ochelari, zăbăluțe în gură și tăblite cu inscripția montată pe ham, în partea din fată (fig. 37).

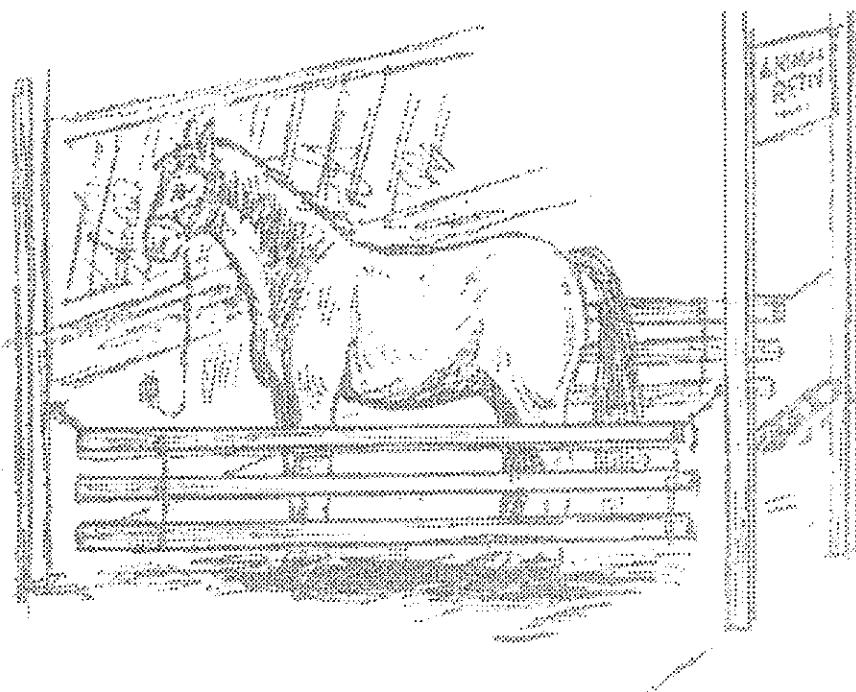


Fig. 36

Art. 268. Nu se va sta în spatele cailor în timpul când aceştia se adapă sau consumă concentrante.

Art. 269. Când se abordează un cal pentru o acţiune oarecare, indiferent dacă este în boxă sau la stănoagă, trebuie atenţionat mai întâi cu vocea prin cuvântul PRIMEŞTE.

Abordarea se face pe partea stângă, cu atenţie şi cu blândeţe, vorbind cu calul şi mângâindu-l pe crupă, spinare, spătă, cap.

Art. 270. Înainte de a intra în boxa unui cal, măgar sau catăr, animalul trebuie atenţionat prin voce.

Art. 271. Când se execută pansajul şi curătenia boxei, calul se leagă la jgheab, la iesle sau de belciuge anume prinse de pereţi.

La stănoagă, calul va sta legal în permanență. Stănoaga va fi învelită cu funie de paie, iar prinderea de stâlp se face prin sistemul inel şi limbă de fier verticală, care se poate desface cu ușurință. Lanțul căpăstrului se introduce prin inelul din jgheab iar la capăt se atârnă o greutate de lemn care îl trage în jos, evitând astfel arsura în lanț prin prinderea chișitei.

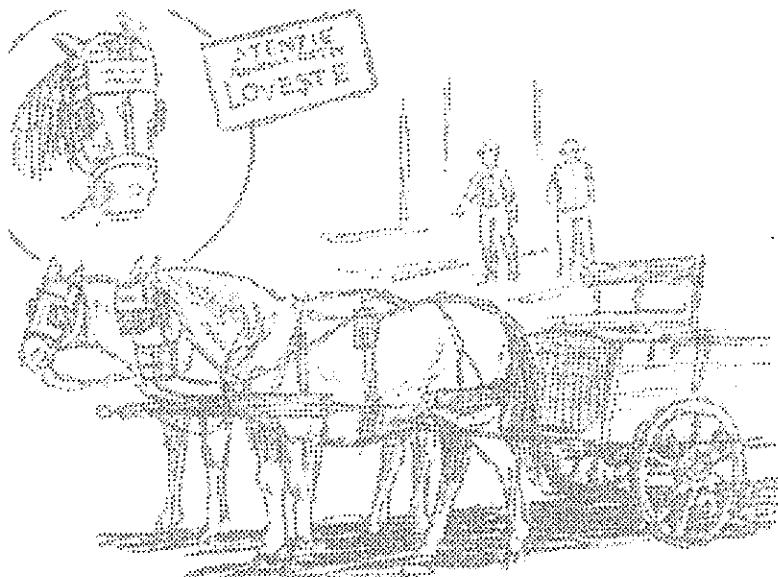


Fig. 37

Art. 272. Nu se abordează calul cu strigăte, lovituri sau alte comportări brutale, deoarece aceste acțiuni îl nărăvesc, făcând dintr-un animal liniștit, un animal ce poate prezenta pericol pentru om.

Art. 273 Orice acțiune de supunere a calului va începe prin mângâiere sau recompense, evitându-se pe cât posibil conțenie.

Recompense cu zahăr, morcov sau pâine se va oferi pe palma întinsă, pentru a nu fi apucat de degete.

Art. 274. Dacă este vorba de o intervenție specială, medicală etc, se poate aplica iavașaua, însă nu cu brutalitate.

Art. 275. La examinarea unuia din membre, pentru evitarea loviturilor, se va ridica membrul din partea opusă calului examinat.

Art. 276. Potcovitul se va executa de un muncitor calificat, la potcovărie și nu în grajduri sau în boxe; caii nărăvași vor fi legati scurt. La potcovit, calul va fi ținut de un îngrijitor, în timp ce alt îngrijitor îl va ridica pe rand câte un picior. Vara, calul va fi apărat de muște pentru a sta linistit; în caz de retivitate se va aplica în mod obligatoriu iavașaua pentru conțenie.

Îngrijitorul va ține piciorul calului lateral, cu mâinile bine fixate pe chișinău.

Nu se permite ținerea piciorului calului între picioarele îngrijitorului, orice mișcare bruscă putând accidenta grav îngrijitorul.

Art. 277. De asemenea, pentru orice intervenție de tratament medicamentos sau chirurgical vor fi aplicate, după situație, metodele corespunzătoare de conțenie pentru prevenirea accidentelor atât a animalului, cât și a îngrijitorului.

Art. 278. Îmbăiatul calului se execută de doi muncitori, din care unul va ține găleata cu apa. Muncitorul folosit la îmbăiatul cailor în ape stătătoare sau curgătoare trebuie să știe să inoate, interzicându-se să fie legați și alții cal de calul pe care este călare.

Art. 279. La operația de dangare, mânzul va fi conținut de cel puțin doi îngrijitori, la nevoie putându-se aplica iavașaua.

Art. 280. Abordarea cu vocea, mângăiatul, legarea cu căpăstrul, ridicarea piciorului, masajul etc. sunt operații cu care animalul se obișnuiește și se încep încă din stadiul de mânz, de la vîrstă de 3-4 luni.

Art. 281. Monta se ve executa numai după o prealabilă încercare în depistarea iepelor în călduri. Bara de încercare se confectionează din bile-manele învelite în funii de pale, suprapuse una peste altă sau din scânduri acoperite cu saci umpluți cu paie sau alt material care atenuează şocurile.

Art. 282. Îngrijitorul, pentru a se feri de lovitură, va sta lateral de iapa iar îngrijitorul sau îngrijitorii armăsarul vor sta lateral.

Art. 283. - Armăsarul va fi adus în sala de montă la loje cu Caveson sau frâu cu zăbală.

Art. 284. Coada iepei se va lega la rădăcină cu un bandaj, spre a evita rănierea penisului în firele de păr.

Art. 285. Pentru evitarea accidentării omului sau a armăsarului, iapa se conținționează cu frânghii cu ochi sau chiostec la chiștele posterioare, iar frânghiile se trec cruciș printre membrele anterioare, apoi peste gât și se răsucesc sub gât, fiind ținute cu mâna.

Dacă iapa este în ciclu și totuși bate la apropierea armăsarului se va examina de către medical veterinar, pentru depistarea cauzei.

Art. 296. Pentru sprijinul armăsarului îngrijitorul se va așeza numai lateral, evitând eventualele loviri cu membrele anterioare; nu se va așeza înapoia să, deoarece sunt armăsari care pot zvârli chiar în timpul montei.

Art. 287. Urcarea pe cal se va face după ce calul s-a obișnuit cu șaua și după ce chinga a fost bine strânsă.

Chinga se va verifica și strânge pe parcurs, în timpul halterelor de ajustare.

Art. 288. Atât caii nărăvași, cât și ceilalți cai vor avea în timpul galopării zăbalută cu strune, hamuri cu căpăstre cu ochelari și hături solide (fig. 38).

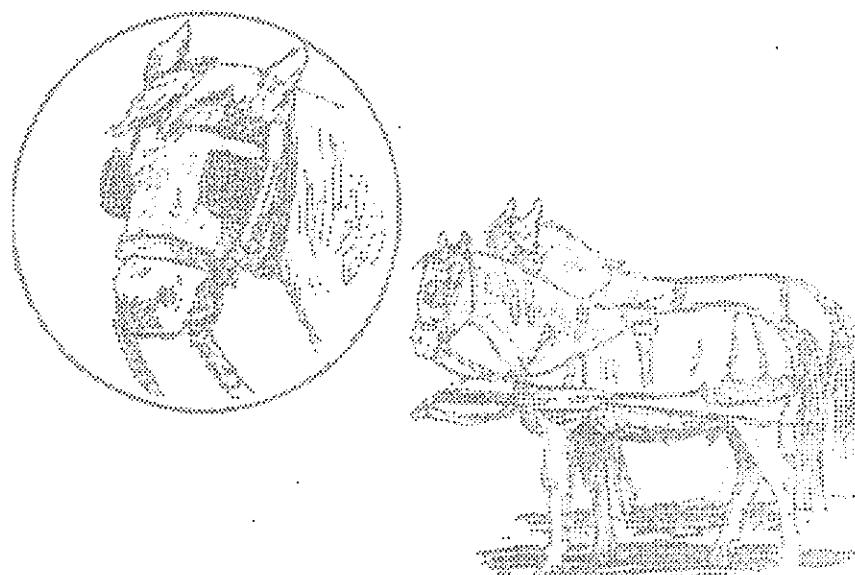


Fig. 38

Art. 289. Șaua trebuie să fie tinută în condiții bune de întreținere spre a evita orice accidentare a călăretului, precum și rănierea calului la greabăn, spinare și locul chingii.

Carabinele să nu fie ruginite, să poată fi desfacute fară efort, să permită ieșirea cu ușurință a trăgătoarelor în caz de cădere; nu se permite fixarea limbii de sigurantă cu sărmă.

Art. 290. Trăgătorile trebuie să fie confectionate din piele rezistentă, se ung și se curăță cu regularitate, întrucât uscarea și crăpăturile pot favoriza ruperea lor, deci pierderea echilibrului și accidentarea călărețului.

Art. 291. Sprijinul în scară se ia, în vârful piciorului, pentru a se evita rămânerea agățat în scară în caz de cădere. Nu se permite încălecarea cu cizme de cauciuc sau cu altă încăltăminte mai late, care intră greu în scară, deoarece, în caz de cădere, călăretul rămâne agățat de scară, fapt ce cauzează moartea lui.

Art. 292. În cazul cond se călărește în zone montane cu pante și contrapante abrupte, se va folosi presenul sau pieptarul și pofilul.

Art. 293. Frâul, simplu sau complet, după scop, se va întreține prin spalare și ungere spre a evita uscarea, crăparea și ruperea, deci pierderea conducerii calului; cătărămile se verifică înainte de călărie.

Art. 294. Nu se încalecă în grajd, nici în boxe, nici între stănoage, pentru a evita loviri ale călărețului.

Art. 295. Nu este permisă călăria copiilor și a străinilor decât în program de școală, iar a celor ce sunt în stare de ebrietate se interzice total.

Art. 296. Călăria nu se execută decât sub ordinele maistrului de călărie sau a șefului de secție, iar ordinele acestora trebuie să fie executate în întregime.

Art. 297. Caii retivi vor fi încălecați numai de călăreți experimentați.

Art. 298. Caii care se ambalează vor purta, obligatoriu zăbală cu strună Pelham și eventual martingală care împiedică răsturnarea capului și ambalarea.

Art. 299. La călăria în reprise se aşează în frunte un cal bland, învățat să fie cap de coloană, iar între cai se va păstra mereu o distanță de minimum 1-1 ½ lungimi.

Art. 300. Nu se va executa călăria „scară la scară” cu cai răi care lovesc sau mușcă.

Art. 301. Obligatoriu la, antrenamente, demonstrații, curse etc. se va purta tocă (cască).

Art. 302. La orice concurs se va asigura asistență medicală.

Art. 303. Calul se obișnuiește cu hamul mai întâi la grajd apoi afară.

Art. 304. Calul începător, se înhamă mai întâi la butuc sau târâș cu funii sau șleauri lungi care se țin de conducător pentru a obișnui calul să pună pieptul în ham.

Art. 305. Pentru înhamarea la vehicul, se leagă întâi opritoarele, se încrucisează hățurile (în doi) sau se prind direct (în unul), apoi șleaurile și la urmă se fixează bine opritoarele. Aceste operații se fac de către ajutor sau ajutoare, în timp ce conducătorul stă în vehicul cu hățurile în mâna.

Art. 306. Intotdeauna, primele înhamări se fac numai sub supravegherea și ordinele maistrului de dresaj, care va preda îngrijitorilor tehnica de înhamare și conducere.

La primele lectii de ham, calul începător va fi, înhamat lângă unul mai vîrstnic, bland, puternic, care să îl poata trage după el sau să îl poată opri în loc.

Art. 307. Conducătorul va ține hățurile cu ambele mâini; nu se permite infășurarea hățurilor după pumni, nu se țin după gât, iar la nevoie, când calul sau caii trag în gură prea tare, se pot utiliza mănușare.

Art. 308. Conducătorul va sta pe scaun, cu fața înainte; nu se stă lateral, cu picioarele atârnând în afară, nu se stă sus pe încărcătură (deoarece orice dezechilibru poate arunca conducătorul afară din vehicul) sau între cai, ceea ce poate avea ca urmare accidentarea mortală (fig. 39)

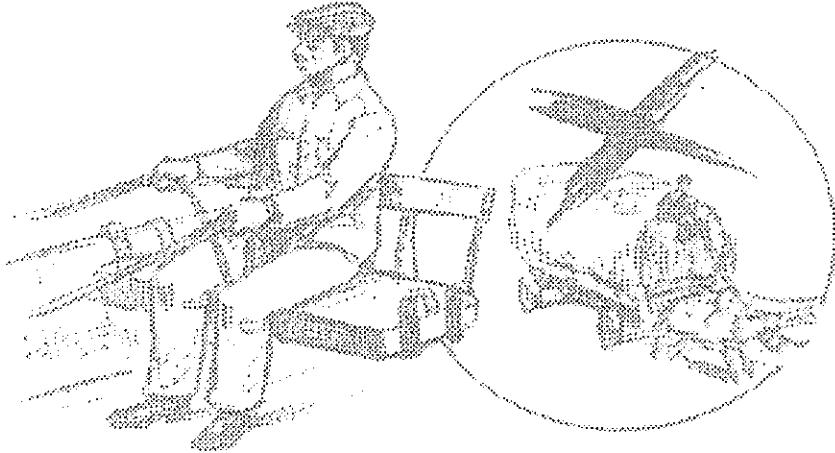


Fig. 39

Art. 309. Atelajele folosite la transport trebuie să fie solide și în stare de funcționare; înaintea fiecărei deplasări ele vor fi verificate.

Art. 310. Scaunul conducătorului de vehicul cu tractiune hipo va avea spătar, pernă, platformă pentru picioare, bară de protecție, trepte de urcare și frână de mână.

Art. 311. Vehiculul va fi prevăzut obligatoriu cu sistem de oprire-frânare, care să poată fi acționat chiar de pe locul conducătorului.

Art. 312. Când încărcătura este grea, la coborările abrupte se vor acționa frânele sau se vor pune pentru oprire tălpici de lemn legate cu lanț de roată.

Art. 313. Distanța dintre vehicule, în timpul transporturilor va fi de  $1 \frac{1}{2}$  lungimea vehiculului (fig. 40).

Art. 314 Este interzisă călătoria în vehicule încărcate cu materiale voluminoase. Pentru asigurarea transporturilor, în vederea evitării răsturnării, se vor folosi drugi de lemn și frânghii sau lanțuri rezistente.

În timpul deplasării, conducătorii atelajelor vor sta pe scaun.

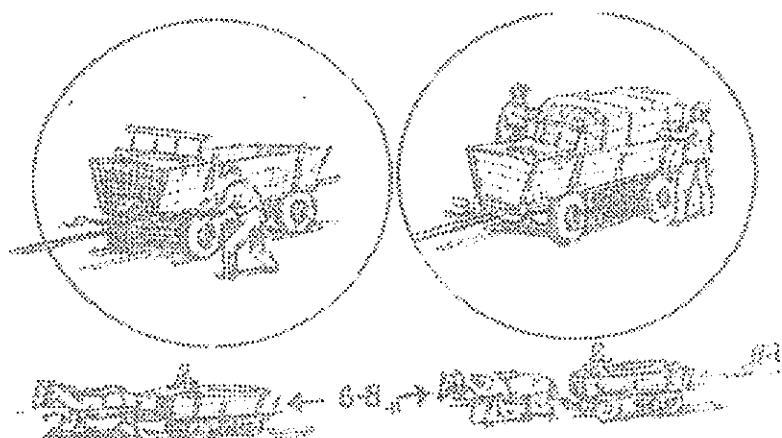


Fig. 40

Art. 315. Toate vehiculele hipo care circulă pe drumurile publice (ziua, pe ceată sau ploaie, pe timp de noapte), vor fi echipate cu două felinare (unul cu lumina albă și unul cu lumina roșie) și în spate doi catadioptrii (ochi de pisică) de culoare roșie sau portocalie. În vârful oîștei se va monta un catadioptru alb și se va merge mai mult la pas (fig. 41).

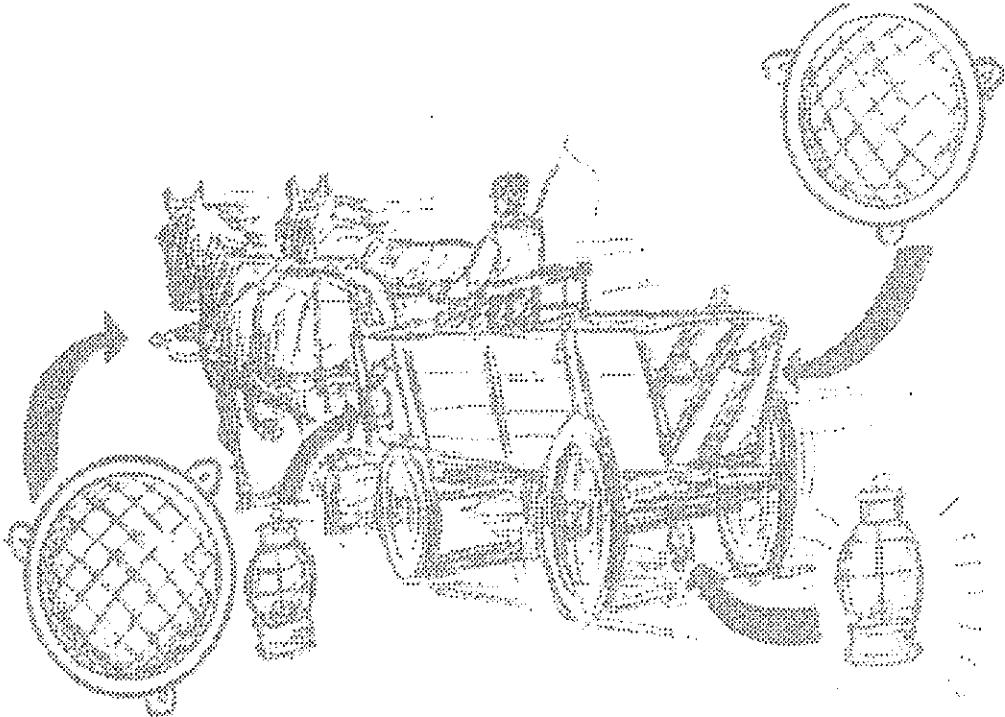


Fig. 41

Art. 316. Harnăsamentele vor fi ținute în permanență în stare bună de funcționare, prin ungere periodică și reparații curente, iar aplicarea lor pe corpul cailor se va face corect, pentru a evita producerea de rosături, bătături sau împunsături, care pot accidenta atât caii cât și îngrijitorii.

## 6.8. ACTIVITATEA DE TRANSPORT A ANIMALELOR

### 6.8.1. Taurine

Art. 317. În timpul transportului, taurii vor fi legați de inelele prinse de părțile rezistente ale peretilor vehiculului. În cazul transportului în autocamioane sau remorci, peretii acestora vor fi înălțați cu minimum 15 cm peste înălțimea animalelor. Animalele vor fi legate de ambele laturi ale autovehiculului, legătura făcându-se numai la părțile metalice care prezintă siguranță că nu se pot disloca.

Art. 318. La îmbarcare sau debarcarea taurilor reproducători retivi în mijloace de transport se vor folosi obligatoriu tranchilizante (combelan etc.) în vederea preânțâmpinării accidentelor atât pentru personalul muncitor cât și pentru evitarea rănirii animalului.

Art. 319. Rampa de îmbarcare va fi prevăzută cu parapeți laterali, confectionați din bare groase, metalice și înalte, iar podeaua să fie confectionată din dulapi groși din scândură și peste care, din 20 în 20 cm se vor prinde șipci în vederea evitării alunecării (fig. 42).

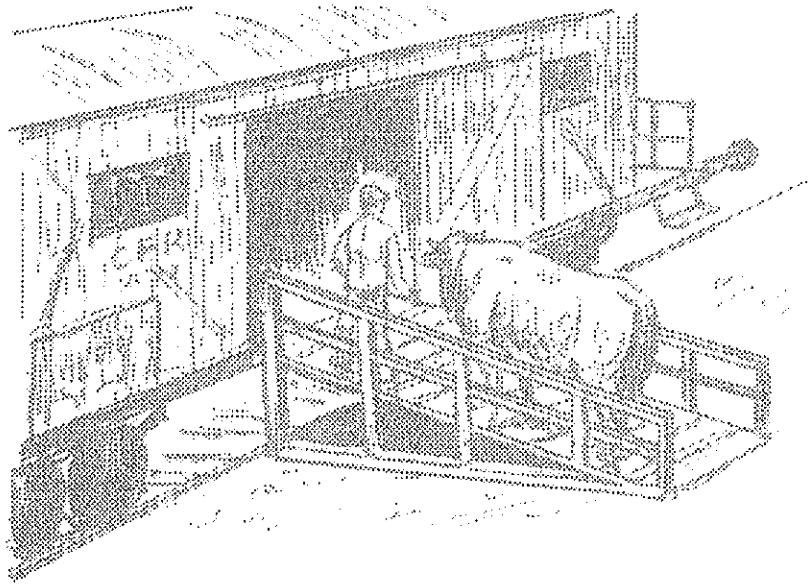


Fig. 42

○ Art. 320. Îmbarcarea în vagoane și vapoare se va face prin conducerea animalelor la rampă, pe rând și prin introducerea individuală în vagon sau pe vapor; animalele sperioase se vor introduce după animalele mai blânde.

Interiorul vehiculului (vagon, vapor etc.), va fi iluminat în timpul noptii.

Art. 321. Animalele retive vor fi despartite prin stănoage, iar cele colectate din diferite locuri se vor supraveghea până se obișnuesc între ele, îngrijitorii fiind atenți pentru a nu fi loviți.

Art. 322. În timpul transportului, lotul de animale va fi supravegheat, semnalându-se orice caz suspect de îmbolnăvire în vederea luării măsurilor de izolare și dezinfectie.

Art. 323. Vehiculele de transport vor fi dezinfecțiate, și păstrate în condiții de perfectă igienă.

Art. 324. Însoritorului transportului i se va asigura un loc special pentru odihnă. În cazul transportului pe cale ferate electrificate, însoritorii vor fi instruiți temeinic pentru a nu se urca pe vagoane sau deschide domele de aerisire, fiind pericol imminent de electrocutare.

La transportul pe jos numărul însoritorilor se va fixa în funcție de specie, numărul animalelor și itinerariul de parcurs.

Art. 325. La transportul pe jos, se vor asigura pentru muncitori popasuri de odihnă, de preferat din 3 în 3 ore. Se va dota convoiul cu utilaje necesare transportului de alimente, unelte și truse pentru primal ajutor în caz de îmbolnăvire sau oboseală.

Art. 326. La transportul animalelor pe șosele se vor respecta întocmai prevederile din legea circulației. Trecerea căilor ferate se va face numai prin locurile admise și după ce conducătorul s-a convins că linia este liberă.

Art. 327. Muncitorilor care însoresc transportul animalelor li se va face un instructaj de securitate a muncii și li se va întocmi itinerariul de parcurs. Instructajul de securitate a muncii va fi corespunzător mijlocului de transport cu care se va deplasa (cu trenul, vaporul, avionul, auto etc.).

### 6.8.2. Cabaline

Art. 328. Cabalinele de orice categorie și vîrstă nu se vor transporta pe drumurile publice în grup, libere.

Art. 329. La transportul pe jos, pentru cabalinele tinere, care încă nu au fost învățate la

ham sau la șa, se va asigura un om îngrijitor la 1-2 cai. În cazul că se transportă individual, îngrijitorul va ține calul de căpăstru sau de pană cu mâna dreaptă, mergând pe marginea dreaptă a șoselei, iar calul pe partea necarosabilă. Dacă un îngrijitor transportă 2 cai în pereche, el va ține calul din partea stângă cel din dreapta fiind legat cu pana de căpăstrul primului, ambii cai mergând alături în pereche la dreapta îngrijitorului pe partea necarosabilă.

Art. 330. Înainte de ieșirea în șosea, se va constitui grupul ce urmează a fi transportat, încolosându-se caii câte unul sau în perechi, punând în față, la mijloc și la sfârșitul grupului, caii mai liniștiți. În fața grupului va merge fie un călăret pe un cal obișnuit cu circulația autovehiculelor, care să nu fie sperios, fie o căruță, iar în spate altă căruță cu harnășamente, furaje, ustensile și oameni de rezervă.

Art. 331. Se va atrage atenția îngrijitorilor și vor fi controlați fiecare în parte asupra pericolului ce-1 prezintă însăsurarea penei de căpăstru în jurul mânii, în cazul în care pe parcurs caii se sperie și se ambalează, fugind din grupă.

Art. 332. Călărețul sau vizitiul din capul coloanei poartă stegulețul regulamentar prevăzut de legea circulației cu care semnalizează pentru încetinirea vehiculelor ce vin cu viteză din față sau a celor care prin forma lor pot speria caii din grup.

Același lucru îl fac cu stegulețul îngrijitorii de rezervă care se deplasează cu căruță în urma convoiului, pentru autovehiculele ce depdășesc venind din spatele convoiului.

Art. 333. Trecerea peste calea ferată se va face numai prin locuri admise și după ce conducătorul s-a convins că linia este liberă.

Art. 334. Îmbarcarea cailor pentru transport pe C.F.R. se face numai în vagoane în stare bună de funcționare, fără defecțiuni tehnice, verificate de stație, dezinfecțiate și avizate de medicul veterinar teritorial.

Art. 335. Îmbarcarea se face numai pe timp de zi și numai la rampa gării, cu pod de lemn sau metalic bine fixat la ușa vagonului.

Art. 336. Caii se introduc în vagon în ordinea stabilită, iar după completarea unui capăt de vagon se pune obligatoriu bară de lemn fixată cu căluș și cuie, dacă vagonul nu are bară rabatabilă de fier. Lanțurile cailor se leagă de bard sau de inelele existente în pereți. Între caii retivi, care stau alăturați, se pune stănoagă.

Art. 337. În același vagon, pe cât posibil nu se pun sexe diferite, în nici un caz alături.

Art. 338. Mijlocul vagonului trebuie să ramână liber, pentru furaje, diverse operațiuni și pentru asigurarea unui loc de odihnă îngrijitorului.

Art. 339. Îngrijitorul va fi dotat cu lanternă de vînt, găleată de adăpat, butoi cu apă și cutit pentru orice intervenție.

Art. 340. În timpul mersului, îngrijitorul nu va intra între cai, pentru a nu fi strivit sau accidentat prin lovire.

Art. 341. În timpul mersului, ușile se închid sau dacă este timp de vară, se pot ține deschise, dar numai cât permite cârligul cu cioc de siguranță fixat pe ușa vagonului.

Art. 342. La transportul cailor pe calea ferată, se vor repartiza numai muncitori cu vechime și cu experiență în lucrul cu caii, pe cât posibil chiar îngrijitorii cailor transportați.

Art. 343. În timpul operațiunilor de încărcare-descărcare cu mijloc auto, acesta va fi bine asigurat contra deplasărilor involuntare, cu pene, frâne, saboți.

Art. 344. În interior, pe laturi, vor fi prevăzute inele și cuie de siguranță spre a evita deschiderea accidentală a obloanelor.

Art. 345. Obloanele laterale, pentru mai multă siguranță, se leagă între ele cu lanț central.

Art. 346. Dacă obloanele nu sunt suficient de înalte, se adaugă până la nivelul gâțului obloane suplimentare din scândură, bine fixate cu șuruburi.

Art. 347. Pentru evitarea accidentelor la porniri, opriri brusă sau la viraje caii vor fi legați cu lanțuri prinse în inele fixate pe obloanele laterale și pe peretele posterior al cabinei. În spatele cailor este bine să se pună un rând de baloți, pe toată înălțimea oblonului.

Art. 348. Îngrijitorul va sta în cabină lângă conducătorul auto, dar va supraveghea caii prin vizetă în timpul transportului.

Art. 349. Periodic, din oră în oră, autovehiculul va face halte, pentru controlul general al legăturilor animalelor.

Art. 350. Viteza de mers nu va depăși 40 km/h și nu se vor efectua brusc porniri, opriri sau schimbări de direcție.

Art. 351. În caz de opriri sau staționări, îndeosebi noaptea, se va parca numai în locuri special destinate, cât mai lateral de drumul principal, având luminile de poziție aprinse sau cu triunghi reflectorizant.

Art. 352. La transporturile de cai cu autovane special destinate, fiecare cal are boxa sau locul său bine delimitat, iar legarea și asigurarea în timpul drumului se fac tot prin belciuge metalice, fixate pe peretii autovanului și pe bara ce se coboară înaintea cailor. Peretii autovanului se căptușesc cu umplutură moale (paie, călți etc.) pentru evitarea lovirii și rănirii în timpul transportului.

### **6.8.3. Transportul păsărilor**

Art. 353. Evacuarea pasărilor, din halele de creștere la sol, se va face în felul următor:

- a - echipele vor avea un șef de formăție care să cunoască bine instalațiile din hală;
- b - persoanele care evacuează păsările vor purta mască contra prafului;
- c - tractoristul care transportă păsările din hală va fi instruit special pentru această operație;
- d - este interzis transportul salariaților în remorcă sau pe tractor.

Art. 354. Încărcarea păsărilor în mijloacele de transport se va face cușcă cu cușcă, iar în situația mijloacelor specializate nu se va depăși maximum 4-5 cuști.

Art. 355. În cazul evacuării pasărilor de la etaj se interzice a se coborâ de pe balcon direct în mijlocul de transport.

Art. 356. În timpul livrării pasărilor se vor scoate de sub tensiune toate utilajele și circuitele electrice pe care le alimentează, cu excepția instalației de iluminat.

## **6.9. CREȘTEREA IEPURILOR ȘI A ANIMALELOR DE BLANĂ**

### **6.9.1. Iepuri**

Art. 357. În halele de iepuri vor fi admise la lucru numai persoanele care au fost instruite și și-au înșușit normele de securitate a muncii și numai dacă poartă echipamentul individual de protecție corespunzător.

Art. 358. Utilizarea asomatorului electric este permisă numai dacă asomatorul este omologat și există instrucțiuni de securitate a muncii privind folosirea fără pericol a asomatorului. Instrucțiunile trebuie să fie însoțite prin semnătură de cei care utilizează asomatorul.

Art. 359. Pornirea și oprirea utilajelor din hale se vor face de către crescătorul de iepuri, iar în cazul apariției defecțiunilor, acesta va anunța mecanicul sau electricianul de întreținere.

Art. 360. Operațiile de întreținere, reglare și remediere a defecțiunilor se vor executa de către personalul de specialitate cu utilajul oprit și scos de sub tensiune indicându-se aceasta printr-o tăblă de avertizare cu inscripția **NU CUPLAȚI – SE LUCREAZĂ!**

Art. 361. La operațiunea de tocare a furajelor fibroase se vor respecta următoarele:

- a - dotarea mașinii de tocat cu apărători de protecție;
- b - se va acorda atenție la introducerea furajelor pentru, a nu pătrunde și alte, obiecte tari;
- c - nu se va introduce mâna la dispozitivul de tocat;
- d - desfundarea mașinii se va face numai după ce aceasta a fost oprită;
- e - mașina de tocat se va lega la nulul de protecție și la pământ;
- f - este interzisă staționarea salariaților în dreptul gurii de evacuare.

Art. 362. Este interzisă coborârea în fose fără aprobarea conducătorului locului de muncă care deține cheia de la lacăt.

○ Art. 363. Salariatul care intra în fose va fi echipat cu mască de protecție, centură de siguranță cu frânghie și va fi asistat de 2 salariați echipați la fel.

Art. 364. La mutarea iepurilor, personalul care execută lucrarea se va purta cu blândețe prințând iepurele de urechi și spinare; pentru a nu fi zgâriat, nu-1 va scoate din cușcă până la liniștirea lui.

Art. 365. Mutarea animalelor în altă hală se va face obligatoriu în cuști.

Art. 366. La terminarea ciclului de producție al halei se vor lua următoarele măsuri:

- a - se vor debloca fosetele pentru scoaterea dejectiilor;
- b - evacuarea dejectiilor din fose cu mijloace mecanizate se va efectua cu mecanici bine instruiți și echipați cu mijloace de protecție corespunzătoare;
- c - pe perioada evacuării dejectiilor vor funcționa ventilatoarele de admisie a aerului.

○ Art. 367. La spălare, flambare și văruire se vor respecta următoarele

- a - se vor scoate de sub tensiune instalațiile de iluminat și ventilație;
- b - hala se va ilumina cu tensiunea de 24 V;
- c - personalul va fi echipat corespunzător, respectându-se normele de spălare și văruire de la halele de pasări.

## **6.9.2. Animale de blană (nurci, vulpi, nutrii)**

### **6.9.2.1. Măsuri generale**

Art. 368. Șoproanele pentru animalele de blană vor asigura acoperirea corespunzătoare a aleilor de deservire și a cuștilor. Animalele de blană trebuie să fie cazate în

cuști sau padocuri și cuibare prevăzute cu sisteme de închidere sigure. În permanență se va verifica starea cuștilor și cuibarilor, luându-se măsuri corespunzătoare pentru remedierea defecțiunilor constataate. Intre cele două compartimente ale locului de cazare (cuibar și cușcă) este necesar să existe un mijloc de separare prevăzut cu sisteme de blocare.

Art. 369. La confectionarea cuștilor și cuibarelor, capetele de sărmă și vârfurile de cuie vor fi îndoite și bătute pentru a se preîntâmpina rănirea îngrijitorilor, agățarea echipamentului individual de protecție sau rănirea animalelor.

Art. 370. Se interzice consumarea de către oameni a produselor și subproduselor de abator, avicole sau piscicole dirijate în alimentația animalelor de blană.

Art. 371. Nu se admite accesul persoanelor străine în fermele de animale de blană. În cazul unor vizite organizate, accesul în fermă este permis numai după efectuarea unui instructaj pentru securitatea muncii.

Vizitatorii vor fi însotiti obligatoriu de către șeful de fermă sau locțiitorul acestuia și de îngrijitorul lotului respectiv de animale.

Art. 372. Persoanele în stare de oboseală sau de ebrietate care au reflexele diminuate, nu vor fi admise la lucru.

Art. 373. Animalele și uneltele de îngrijire se vor da în primire pe îngrijitori, evitându-se fluctuația personalului.

Art. 374. Întregul proces tehnologic din fermele de animale de blană se va desfășura în liniște; este interzisă producerea de zgomote puternice sau neobișnuite.

Abordarea, contenția, comportarea cu animalele de blană se vor caracteriza prin calm, blândețe și răbdare pentru a se preîntâmpina dezvoltarea unor deprinderi rele la aceste animale; este strict interzis iritarea intenționată a animalelor.

Art. 375. Contenția animalelor de blană se efectuează numai de către personalul fermei, care este special instruit în acest scop și care va purta mănuși din piele lungi până la cot și cizme rezistente la mușcăturile animalelor (fig. 43).

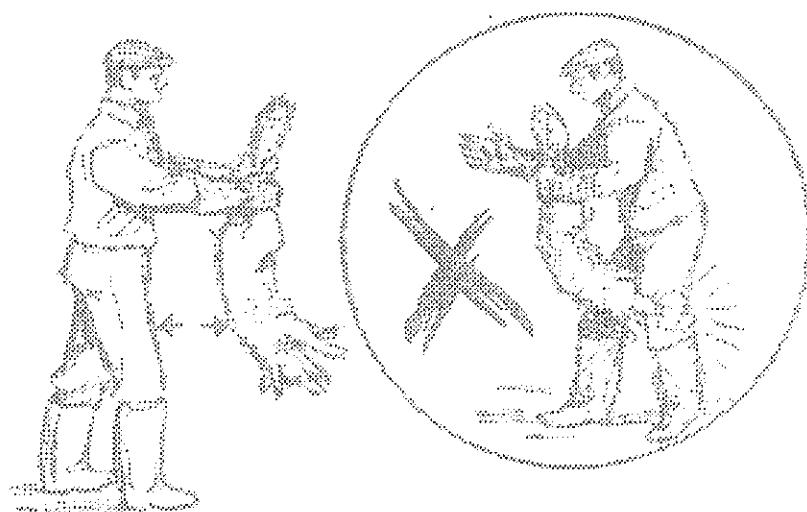


Fig. 43

#### 6.9.2.2. Pregătirea hranei

Art. 376. Îngrijitorii de animale de blană vor purta în timpul lucrului echipament individual de protecție adecvat sezonului și lucrarilor pe care le execută.

Art. 377. Spațiile bucătăriei furajere vor fi ținute în permanentă curate, prin evacuarea continua a murdăriei și deșeurilor. Spațiile în care se prelucrează subproduse de carne vor fi spălate cu apă și detergenți pentru preîntâmpinarea alunecărilor, ori de câte ori este nevoie. Scările și platformele vor fi antiderapante și vor fi prevăzute cu balustrade.

Art. 378. Cuțitele cu care se lucrează la bucătăria furajeră sau la prelucrarea primară a blănurilor vor fi perfect fixate în mâneră și bine ascuțite. Ascuțirea cuțitelor la polizor va fi efectuată numai de către persoanele fixate în acest scop. Cuțitele se țin în mâna numai în timpul lucrului; în restul timpului sunt

purtate în tecii speciale, atașate la centură. După terminarea lucrului, cuțitele sunt depozitate în rastel. În timpul folosirii cuțitelor se va lucra cu foarte mare atenție. Este interzis ca tăișul sau vârful cuțitului să fie îndreptat spre operator. Mâna stângă va fi ținută în urma cuțitului sau lateral față de tăiș.

Art. 379. Tranșarea, degresarea și alegerea cărnurilor se execută pe o masă special învelită cu tablă inoxidabilă sau galvanizată, prevăzută cu o ramă lată de 30 cm confectionată din scândură de fag sau de material plastic special.

Art. 380. Cârligele de agățare a bucățiilor de carne vor fi controlate și reparate zilnic; vârfurile cârligelor nu vor fi prea ascuțite.

Art. 381. În procesul prelucrării și preparării subproduselor se vor respecta, în funcție de tehnologia aplicată și de utilajul existent, prevederile corespunzătoare din Instructiunile specifice de securitate a muncii pentru industria cărnii.

Art. 382. Pieele și organele active ale mașinilor de la bucătăria furajeră vor fi acoperite cu carcase de protecție; utilajele care lucrează sub presiune vor fi prevăzute cu dispozitive de siguranță, aparate de măsură și control, care vor fi supuse verificării organelor de metrologie. Toate locurile care prezintă pericol de accidentare vor fi îngrădite cu punți sau balustrade din plasă de sârmă rezistente.

Art. 383. Toate utilajele pentru prepararea hranei trebuie să fie în bună stare de funcționare. Înainte de începerea lucrului cu mașinile, acestea se vor verifica în gol pentru constatarea eventualelor defecte. Dacă se constată defecte, acestea se remediază numai după oprirea completă și scoaterea de sub tensiune.

Art. 384. Se interzice introducerea mâinilor în gura de alimentare a tocătoarelor de carne, malaxoarelor, concasoarelor de oase sau în jgheabul de alimentare a tocătoarelor de rădăcinoase înainte de oprirea completă a mașinilor; se interzice împingerea subproduselor în gura de alimentare a mașinilor cu bete sau cu coada lopeților. Presarea subproduselor în gura de alimentare a tocătoarelor de carne se admite cu o piesă de lemn special confectionată, care nu poate veni în contact cu șnecul masinii și care va fi întreținut în permanentă curat.

Art. 385. La observarea unor defecțiuni ale mașinilor acestea vor fi oprite, apoi se va anunța imediat șeful formației de lucru pentru luarea măsurilor de remediere.

Art. 386. Reparațiile și întreținerea mașinilor pentru prepararea hranei vor fi executate numai de către personalul special destinat și calificat corespunzător.

Art. 387. Mașinile pentru prepararea hranei vor fi prevăzute cu dispozitive de siguranță care să le opreasă funcționarea în caz de supraâncărcare sau atunci când în masa prelucrată pătrund corpușuri străine. La alimentarea mașinilor se va lucra cu multă atenție, evitându-se introducerea corpurilor străine.

Art. 388. Gura de alimentare a concasorului de oase va fi prevăzută cu un mijloc de acoperire pentru a se evita aruncarea bucățiilor de oase în timpul funcționării.

Art. 389. Mașinile pentru prelucrarea hranei se amplasează pe fundații separate, izolate în fundația bucătăriei furajere.

Art. 390. Cazanele pentru fierberea furajelor vor fi prevăzute cu hote pentru eliminarea aburului. La umplerea cazanelor cu apă fierbinte se va proceda cu atenție pentru a se evita accidentele prin arsură. Scoaterea produselor fierte se face din afara cazanelor. La scoaterea produselor fierte prin rabatire, evacuarea se va face gradat, evitându-se producerea stropilor și neadmițându-se ca muncitorii să stea în fața gurii cazanului. În cazul utilizării cazanelor de fier în căzute cu aburi, cu pereti dubli, a autoclavelor sau distructoarelor se vor respecta prevederile din Instructiunile specifice de securitate a muncii (anexa 1, pct. 9).

Art. 391. În spațiile de depozitare frigorifice au acces numai personalul însărcinat cu instalația și muncitorii bucătăriei furajere care sunt special instruiți în acest scop.

Art. 392. Este obligatoriu luarea măsurilor continue pentru eliminarea surselor de alunecare (materii grase, gheată) de pe pardoseala spațiilor frigorifice, prin curățarea permanentă a acestora.

Art. 393. Spațiile frigorifice trebuie să fie prevăzute cu sistem de alarmă, "om închis". Funcționarea acestui sistem va fi verificată periodic, însă cel puțin săptămânal.

Art. 394. Muncitorii de la bucătăria furajeră vor purta în timpul lucrului echipament individual de protecție adecvat lucrărilor pe care le execută.

Art. 395. Potrivit dotării și tehnologiei aplicate la manipularea și conservarea frigorifică a subproduselor vor fi respectate prevederile Instructiunilor specifice de securitate a muncii.

Art. 396. În cazul utilizării fermelor de animale de blană cu mijloace pentru care nu sunt prevăzute instructiuni de securitate a muncii, agentul economic va elabora instructiuni proprii pentru aceste utilaje pe baza studierii condițiilor de lucru.

#### 6.9.2.3. Nurci

Art. 397. Pentru conținția nurcilor se folosesc mănuși de piele groasă și cuști speciale; aceste cuști se utilizează și la transportul nurcilor în interiorul fermei (Fig. 44).

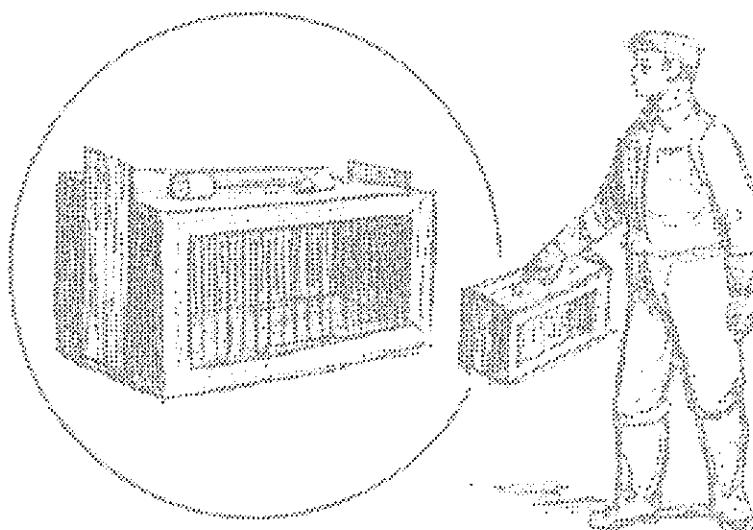


Fig. 44

Art. 398. Prinderea nurcii cu mănușa se face în momentul ieșirii animalului din cuib în cușca. Pentru prezentarea lui în vederea intervențiilor zooveterinare, nurca se ține cu o mană la nivelul cefei și cu alta de corp.

Art. 399. Atât cușca de transport cât și cuibul nurcii sunt prevăzute cu ușițe șiber. Pentru prinderea nurcii cu cușca, animalul se închide în prealabil în cuib, se aşază cușca cu ușița deschisă în dreptul ușiței cuibului, se deschide cuibul, apoi nurca se gonește în cușca și se încuie șiberul cuștii. Pentru gonirea nurcilor din cuib, în cușcă se folosește un betișor de lemn sau metalic, îmbrăcat în furtun de cauciuc.

Art. 400. Prinderea nurcilor evadate se face cu ajutorul unui minciog cu inel metalic. Animalele capturate se transportă până la locul de cazare în minciog; la introducerea în cușcă se folosesc mănușile de piele.

Art. 401. Pentru examinare sau intervenții veterinară în masă la nurci se utilizează cuști, asemănătoare cu cele de transport însă a căror podea este dublă și poate fi ridicată presădu-se animalele de partea superioară, asigurându-se astfel imobilizarea lui.

#### **6.9.2.4. Vulpi**

Art. 402. Prinderea vulpilor se face cu clești speciali de contenție. Vulpea, este prinsă de gât cu cleștele, procedându-se cu răbdare și blândețe. După prinderea în clește, vulpea este scoasă în afara cuștii și o a doua persoană o apucă de coadă, apoi îi imobilizează membrele posterioare, având grijă să realizeze o extensie suficientă (dar nu exagerată) a corpului pentru preântâmpina contorsiunea animalului. La prinderea labelor, ingrijitorul va purta mănuși de protecție speciale pentru a preântâmpina zgâriturile (fig. 45).

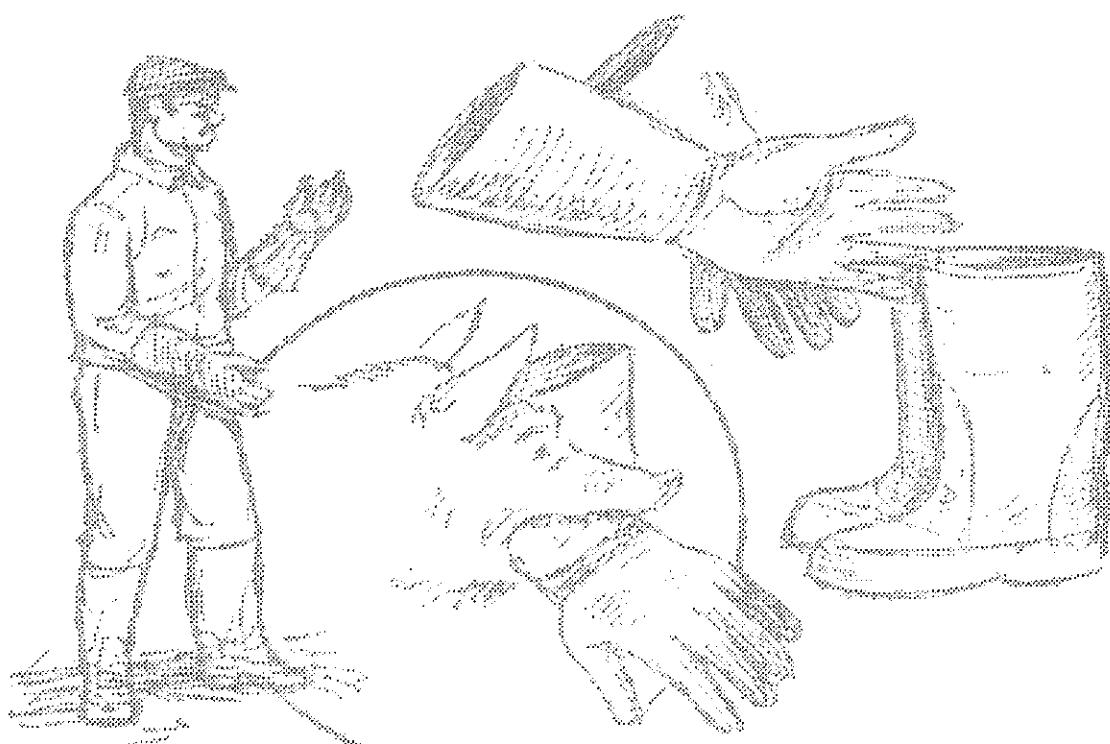


Fig. 45

În timpul bonitării, în cazul intervențiilor veterinare de durată sau pe jumătatea anteroioara a corpului, vulpile sunt legate la bot cu un şiret rezistent, de către o a treia persoană. Înfășurarea botului cu şiretul se face de la distanță, această precauție luându-se și la desfacerea şiretelui.

În timpul examinărilor sau intervențiilor de durată, vulpile contentionate se așeaza pe masa.

Art. 493. Pe distanțe mici, vulpile se transportă în clește ținându-se cu o mână și de coadă. Mâna de pe clește va fi ținută la o distanță suficient de mare de botul animalului pentru a nu-i da posibilitatea să muște.

Art. 404. Pe distanțe mai mari în interiorul fermei sau pentru cântăriri de control, vulpile se transportă în cuști speciale.

Art. 405. Prinderea vulpilor evadate se face cu ajutorul unui laț de sărmă prinse pe un mâner de lemn. După capturarea în laț, vulpea este prinsă în cleștele de contenție și apoi este eliberată din laț.

Art. 406. Pentru micșorarea efortului și dificultăților de capturare a vulpilor evadate, împrejmuirea fermei va avea în colțuri cotloane prevăzute cu custi capcană.

Art. 407. Prinderea și contenția tineretului de vulpe până la vîrstă de 2-3 luni

se poate face cu mănuși din piele groasă ținându-se animalul de ceafă și coadă.

#### **6.9.2.5. Nutrii**

Art. 408. Pentru contenție, nutria încisă în cuibar sau mânată într-un colț al cuștii, se prinde cu atenție de mijlocul cozii, se ridică în aer, apoi se aşează cu labele pe un suport plan (capacul cuștii sau o masă), menținându-se în sprijin în această poziție. La transportul pe distanțe mici, nutriile sunt ținute de coadă. În vederea examinării, nutria este prinsă cu o mână de coadă și de labele posterioare iar celălaltă mână se introduce în sens posterior pe sub abdomen până la nivelul membrelor anteroare, prințând pieptul animalului. În cazul contenției îndelungate, nutria este prinsă cu un clește metalic de gât, de către a doua persoană. Nutriile retive și cele adulte vor fi contenționate numai de coadă și cu ajutorul cleștelui.

Art. 409. Pentru distanțe mai mari în interiorul fermei, nutriile se transportă în lădițe sau cuști de transport.

Art. 410. Nutriile evadate sunt prinse cu ajutorul unui minciog prevăzut cu inel metalic sau direct cu mână de coadă, luându-se măsurile necesare pentru contenție în timpul transportului.

#### **6.9.2.6. Transportul animalelor de blană**

Art. 411. Cuștile de transport sau de examinare pentru animalele de blană vor fi astfel confectionate încât să preintâmpe mușcarea sau zgârierea îngrijitorilor și vor fi prevăzute cu mijloace de blocare a ușărilor.

Art. 412. Înainte de intervenția directă în interiorul unuia din cele două compartimente ale locului de cazare (pentru reparații, curățenie, dezinfecție etc.), animalele vor fi mânate și închise în celălalt compartiment. În cazul intervenției în cuștile de vulpi fară cuibare, animalele vor fi în prealabil scoase și menținute în cuști de transport pe durata intervenției.

Art. 413. La bonitare, vaccinări sau alte operații zooveterinare, când contenția este executată în mâini, animalele se vor apropia cu atenție de operator avându-se grija să nu se elibereze. În timpul intervențiilor în masă, se vor face pauze în vederea prânțămpinării oboselii și a slabirii atenției personalului din echipa de lucru. În cazul acestor operații, echipa de lucru trebuie să fie dotată cu o trusă sanitată pentru primul ajutor în caz de mușcături sau zgârieturi.

Art. 414. Se va avea în vedere ca cele mai puțin periculoase locuri de elecțiune pentru administrarea substanelor medicamentoase sau biologice la animalele de blană sunt pe membrele posterioare.

Art. 415. Pentru transportul animalelor de blană într-o fermă sau între unități se folosesc cuști speciale, cu mai multe compartimente, căptușite în interior cu plasă de sârmă. Mânerele acestor cuști se vor amplasa lateral, de o parte și de alta, de astă manieră încât animalele să nu poată rani mâinile personalului care le manipulează.

Art. 416. La transportul animalelor între ferme sau unități, cuștile se dispun de-a lungul peretilor mijlocului de transport, se fixează pentru asigurarea stabilității, lăsându-se câte un culoar de deservire între două rânduri de cuști.

#### **6.9.2.7. Sacrificarea animalelor de blană**

Art. 417. Pentru sacrificarea animalelor de blană vor fi nominalizați salariați special instruiți în acest sens. În cazul utilizării substanțelor toxice pentru sacrificare, această operație se va efectua sub directă supraveghere a medicului veterinar.

Art. 418. Vulpile vor fi sacrifice prin injecție directă în inimă cu ajutorul unei

seringi. Pentru aceasta, animalul se apucă de coadă și de picioarele din spate, se aşează pe un suport și se ține strâns de ceafă (fig. 46).

Art. 419. Sacrificarea animalelor și prelucrarea primară a blănurilor se vor face în spații special destinate, prevăzute cu toate utilajele necesare: mese sau bancuri de jupuire, aparate sau bancuri de decarnare, aliter pentru degresare, aparate de uscare, cuier pentru depozitare. Punctul de prelucrare a blănurilor trebuie să aibă o bună ventilație și să fie prevăzut cu mijloace pentru combaterea incendiilor și pentru dezinfecții. Transportul

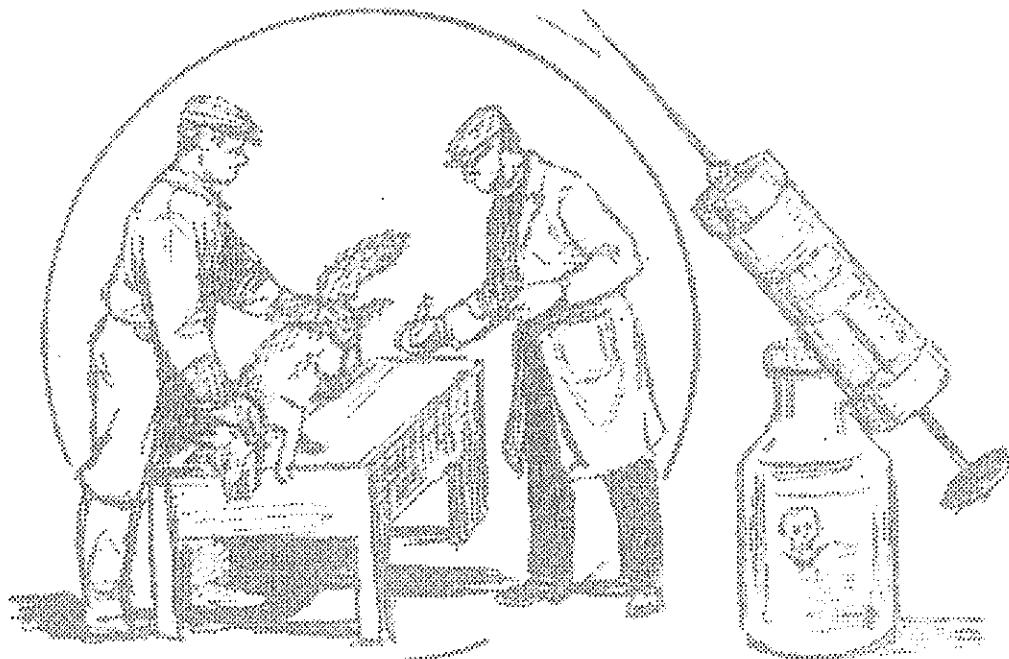


Fig. 46

cadavrelor jupuite se face în containere închise. În incăperea pentru degresarea blănurilor se va lucra cu geamurile (care sunt prevăzute cu plasă de sârmă) deschise. Pentru favorizarea unei eliminări rapide a vaporilor de neofalina care se degajă la degresare, se recomandă la proiectarea atelierelor de prelucrare primară a blănurilor ca încăperea în care se execută această operație să aibă 1-2 pereti din plasă de sârmă, plasati la exteriorul clădirii.

## 6.10. APICULTURA

Art. 420. Pentru a evita producerea de accidente cauzate de pătrunderea oamenilor și animalelor în incinta stupinelor, acestea se amplasează cât mai departe de drumurile circulate, se împrejmuiesc și se asigură cu pază. Se interzice intrarea persoanelor străine în stupină, neânsoțite și fără echipament individual de protecție.

Art. 421. Personalul care umblă la stupi trebuie să fie curat și să nu prezinte mirosuri care irită albinele (miros de transpirație, alcool etc.). Controlul stupilor se face cu toată atenția, evitându-se mișcările bruste, loviturile și zguduirile.

Art. 422. Se interzice deschiderea stupilor înainte de a se pune în funcție afumătorul și a îmbrăca echipamentul individual de protecție.

Art. 423. Transportul albinelor se va face de preferință noaptea sau dimineața pe răcoare, cu vehicule în bună stare de funcționare, însotitorul având la îndemână afumătorul, echipamentul individual de protecție și unelte pentru executarea unor eventuale reparații. În timpul transportului, stupii se vor asigura contra răsturnării prin legare sigură cu frânghii, circulația făcându-se pe șosele dinainte controlate din punct de vedere al practibilității.

Art. 424. În cazul transporturilor hipo, animalele vor fi îndepartate de vehicul, în tot timpul încărcării și descărcării și vor fi astfel înhămate, încât să fie ușor de desprins în cazul

unor accidente neprevăzute.

Art. 425. În timpul transportului, stupii vor fi prevăzuti cu dispozitive perfecte de închidere, lăsându-se numai orificii pentru aer, prevăzute cu site metalice. Eventualele crăpături în pereții lateralni, fund și capac vor fi astupate înainte de încărcarea stupilor.

Art. 426. În cazul transporturilor stupilor pe calea ferată vagoanele vor fi perfect închise, asigurându-se o bună aerisire prin site. Pe vagoane se va afișa o tăblită indicatoare cu textul: ATENȚIE ALBINE! Durata de transport se va limita la minimum posibil, acordându-se atenție deosebită în timpul manevrărilor.

## 6.11. SERICICULTURA

Art. 427. La culesul frunzelor de dud se vor folosi scări duble, rezistent construite. Înainte de a se urca pe scară, muncitorul va controla stabilitatea.

Art. 428. La dezinfecțarea cu formol a încăperilor și a utilajului folosit în creșterea viermilor de mătase, salariații vor purta echipament individual de protecție conform IP-SM 04.

Art. 429. La împrospătarea hranei, se va folosi hârtie perforată, evitându-se astfel prinderea viermilor cu mâna.

Art. 430. Încăperile în care se cresc viermi de mătase trebuie să fie bine aerisite.

Art. 431. Angajarea salariaților se va face după un prealabil examen medical, în vederea depistării și eliminării alergicilor actuali și potențiali față de pulberea de pe corpul și aripile fluturilor.

Nu se vor angaja ca sezonieri persoanele care au prezentat în trecut manifestări de alergie la pulberea de pe corpul și aripile fluturilor.

Se va executa controlul periodic al tuturor lucrătorilor din sector, cel puțin de două ori pe an și obligatoriu înaintea perioadei de înfluturare, pentru depistarea persoanelor cu alergie față de pulberea de pe corpul fluturilor. Salariații care prezintă fenomene clinice de alergie vor fi schimbați de la hală prin rotație între diferite locuri de muncă.

Art. 432. Se va asigura, în limita permisă de cerințele procesului tehnologic, o aerisire cât mai bună (eventual prin aspirație, cu prize multiple la mese) și curățarea permanentă a halelor, însă cu atenție pentru a nu se răspândi praful în încăperi.

Art. 433. Se va asigura protecția individuală a lucrătorilor prin echipament individual de protecție, conform IP-SM 04 și amplasarea unor podine de lemn, distanțate de pardoseala mai ales pentru perioada spălatului celulelor.

De asemenea, se va asigura un număr suficient de dușuri și spălătoare pentru igienă corporală a lucrătorilor în scopul îndepărării pulberii de pe părțile descoperite ale corpului.

Art. 434. La montarea și demontarea liniei de creștere a larvelor tinere, precum și a corturilor metalice, salariații vor purta căști de protecție.

Art. 435. Mașinile de curățat scame și cele de tocăt frunza precum și liniile mecanizate de creștere a larvelor vor fi prevăzute obligatoriu cu apărători la toate piesele active și vor fi legate la nulul de protecție și la pământ.

## 7. ÎNREGISTRĂRI – NA

## 8. ANEXE – NA

ÎNTOCMIT,

Serviciu extern de prevenire și protecție,  
prof. dr.ing. Constantin BACIU

